

TRST - Na 4. strani
Uspešno poslovanje AcegasApsAmga
Govor o dobičku za Občino Trst

VRH - Na 13. strani
Kraški krti raziskujejo jame in podtalnico
Začelo se je novo jamarsko leto

MANJŠINA - Na 16. strani
Slovensko »okence« v severni Furlaniji
Pogovor z Alenom Carliljem

INTERVJU - Munihi
»Če se bomo udinjali množicam ...«

RIM - Napoved ministra za kulturne dobrine Daria Franceschinija

»Avtonomni« Miramar

RIM - Muzej in park Miramarskega grada sta bila vključena v seznam desetih novih italijanskih avtonomnih ustanov. Tako je med včerajšnje skupno sejo kulturnih komisij poslanske zbornice in senata sporočil minister za kulturne dobrine Dario Franceschini. Sklep sodi v okvir reforme kulturnih institucij. Nov direktor avtonomnega muzeja in parka Miramarskega grada bo izbran z mednarodnim razpisom, je še nadalje napovedal minister Franceschini.

Slovenska poslanka Demokratske stranke Tamara Blažina, ki se je udeležila včerajšnje skupne seje parlamentarnih komisij za kulturo, je izrazila zadovoljstvo nad sklepom ministra Franceschinija in ocenila, da bo Miramarski grad tako ovrednoten, kar bo pozitivno vplivalo tudi na krajevni turistični razvoj.

Podobni pozitivni oceni sta iznesla tudi tržaški župan Roberto Cosolini in predsednica Dežele Furlanije-Juljske krajine Debora Serracchiani.

Na 5. strani

BEGUNSKA KRIZA - Diplomatska ofenziva Slovenije

Za nadzor na zunanji meji

V Srbiji in Pragi srečanja o pomoči Makedoniji pri nadzoru meje - V FJK Serracchianijeva proti odpravi schengna

BEOGRAD - Zunanji minister Slovenije Karl Erjavec se je včeraj v Srbiji srečal s premierjem Aleksandrom Vučićem in zunanjim ministrom Ivico Dačićem. Govorili so o migrantski krizi. Erjavec je predstavil slovensko pobudo, da bi evropske države Makedoniji pomagale pri krepitevi nadzora na meji z Grčijo. V Pragi pa so se na srečanju držav članic Višegradske skupine, Makedonije, Srbije in Slovenije zavzeli za okrepljen nadzor na zunanji meji EU.

Predsednica FJK Debora Serracchiani je medtem ponovno izrazila nasprotovanje vzpostavitvi nadzora na mejah z Avstrijo in Slovenijo. Priznala je vsekakor, da je trenutno v FJK preveč beguncev.

Na 3. strani

RIM - Ustavno sodišče Referendum proti naftnim vrtinam

RIM - Ustavno sodišče je včeraj sprejelo enega od šestih referendumov, ki jih je devet deželnih svetov zahtevalo proti raziskovanju in črpanju nafte in plina pod Jadranskim, Jonskim in Tirenskim morjem. Dežele so zaskrbljene zaradi ekološke in ekonomske škode, ki bi bila večja od koristi prečrpane nafte. Glasovali naj bi že to pomlad, morda z upravnimi volitvami, če ga vlada s spremembo predpisov tega ne bo preprečila.

Na 2. strani

LJUBLJANA - »Če se bomo udinjali množicam, ki so jim všeč samo narodnozabavna glasba, nizke popevke, Slovenija ima talent in podobno, je konec z narodom,« pravi maestro Marko Munih. Uspešni dirigent bo danes na ljubljanskem gradu prejel zlato plaketo JSKD. V intervjuju, ki ga objavljamo, je spregovoril o zborovstvu, glasbi, odnosu do petja. Skrbi ga predvsem to, da se kriteriji znižujejo, za kar je po njegovi oceni kriva slovenska kulturna politika.

Na 10. strani

Dan odprtih vrat na liceju Slomšek

Na 8. strani

Kmalu nova knjiga Miroslava Košute

Na 10. strani

»Absentizem v Gorici ni problem«

Na 12. strani

Načrt sovodenskega parka bodo spremenili

Na 12. strani

GORICA-NOVA GORICA - Zgradili jo bodo v okviru projekta EZTS

Brv čez Sočo leta 2017

Po odprtju kolesarske steze Solkan-Plave se bo v kratkem mogoče peljati še po podaljšku do državne meje

GORICA-NOVA GORICA - Novo brv bodo v okviru projekta za ovrednotenje reke Soče, ki ga vodi Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje, predvidoma zgradili leta 2017; povezana bo na komaj odprto kolesarsko pot Solkan-Plave, na katero kolesarji in pešci sedaj dostopajo s Sabotinske ceste. V kratkem bodo odprli še 300-metrski krak proti Italiji, nakar bodo zgradili še 160 metrov dolg podaljšek do državne meje in 457 metrov dolg odsek proti brvi, ki bo prečkala Sočo. Brv bo na levem bregu Soče sidrirana v višini zatravljene strehe solkanskega kajaka centra.

Na 14. strani

ŠPORT - FIS Race veleslalom v Cerknem

Najboljši nastop smučarke Katrin Don

Alpska smučarka openskega društva SK Brdina Katrin Don, ki nastopa z deželno ekipo na FIS Race in FIS National Junior Race tekmah, je včeraj v Cerknem prišla do najboljšega rezultata v karieri: na FIS Race veleslalomu se je uvrstila na absolutno 13. mesto, v kategoriji mlajših mladink (letnice 1998 in 1999) pa je bila 2. (čas 1:53,23). Že v zadnjih veleslalomih v kraju Chiesa Valmalenco je Donova dokazala, da stopnjuje formo tudi v tej disciplini. Decembra je namreč že osvojila zmago v kategoriji mlajših mladink v slalomu FIS NJR (FIS Race tekme so na jakostni lestvici bolj prestižne in bolj kakovostne od FIS NJR).

Na 18. strani

ITALIJA - Sprejeto eno od šestih vprašanj, ki jih je predložilo 9 dežel

Ustavno sodišče potrdilo referendum o naftnih vrtinah

Glasovanje že to pomlad, morda skupaj z upravnimi volitvami, če vlada ne poseže

RIM - Ustavno sodišče je včeraj sprejelo enega od šestih referendumov, ki jih je devet deželnih svetov zahtevalo proti programu raziskovanja in črpanja nafte in plina pod Jadranskim, Jonskim in Tirenskim morjem. Referendume so predlagale dežele Bazilikata, Marke, Apulija, Sardinija, Veneto, Kalabrija, Ligurija, Kampanja in Molise, ki so zaskrbljene zaradi ekološke in ekonomske škode. Trdijo, da bi naftne platforme pred obalami prinesle več škode turizmu in drugim dejavnostim, kot bi bilo koristno od izkoriščanja morebitnih ležišč ogljikovodikov.

Referendumskih vprašanj je bilo sprva šest. Predložile so jih dežele, ki so se v ta namen povezale julija lani na pobudo predsednika Apulije Micheleja Emiliana. Zaradi tega ni bilo potrebno zbrati 500.000 podpisov, ampak so referendumi šli neposredno v presojo kasacijskega sodišča, ki je sprva sprejelo vseh šest. Ko je naknadno vlada spremenila zadevne predpise in med drugim odpravila zelo sporno možnost vrtnja v priobalnem pasu 12 morskih milj, je sodišče spet vzelo v pretres zadevo in ugotovilo, da pet vprašanj ni več aktualnih, za šesto pa so potrdili možnost izvedbe referenduma. Včeraj je to odločitev potrdilo še ustavno sodišče. Referendum zadeva koncesije za raziskovanje in črpanje ogljikovodikov in sicer določilo, ki dopušča izkoriščanje morebitnih najdišč do njihovega izčrpanja, kar dejansko podaljšuje koncesije v nedogled. Mimo samega besedila pa bo referendum, kot se navadno dogaja, postavil volivce pred načelno izbiro za ali proti vrtnju naftnih črpališč.

Odločitev ustavnih sodnikov je z veseljem pozdravil predsednik Apulije Emiliano. »Zadovoljen bi moral biti tudi predsednik Renzi; kdor je vpisan v Demokrasko stranko bi moral biti naravno zadovoljen, ko dobi ljudstvo možnost za demokratično izbiro,« je pripomnil in napovedal, da »se referendumski kampanja proti vrtninam začneja takoj«. Vlado je posvaril, naj ne spreminja zakona in naj dovoli volivcem, da se izrečejo. Referendum bi morali razpisati med 15. aprilom in 15. junijem letos. Pobudniki so za združitev z upravnimi volitvami, če sar pa vlada menda noče, saj naj bi po javnomnenjskih raziskavah 67 odstotkov volivcev nasprotovalo vrtnju naftnih črpališč.

Vlada včerajšnje odločitve ustavnega sodišča uradno ni komentirala, pač pa so neimenovani vladni viri po poročanju agencije Ansa dali vedeti, da ne glede na tak ali drugačen izid referenduma, novih vrtnin ne bo. Po oceni združenj okoljevarstvenikov (Greenpeace, Legambiente, Marevivo, Touring club italiano e Wwf) pa bo referendum vsekakor zadeval tudi že oddane koncesije in tiste še v postopku, za katere so bile prošnje vložene do junija 2010.

Pri tem opozarjajo, da je danes kar 20 odstotkov Sredozemskega morja oddane v koncesije iskalcem nafte. To ogroža biotsko raznolikost - samo v italijanskih vodah živi 870 vrst živih bitij, ki jih ni mogoče najti nikjer drugje - in morske rezerve, pa tudi ribolov, gojišča školj, pomorski promet, turizem in druge gospodarske dejavnosti. V Italiji je trenutno 40 postopkov za raziskovanje in 9 za koriščenje naftnih in plinskih najdišč, največ na južnem Jadranu, ob Siciliji in zahodni Sardiniji, se pravi pred najlepšimi in turistično vabljivimi obalami. Med 16 že oddanimi koncesijami je nekaj zelo spornih, na primer v bližini naravnega bisera otokov Tremiti. Skupno gre za 127.000 kvadratnih kilometrov morja, kjer 13 naftnih družb (6 italijanskih in 7 tujih) načrtuje izkoriščanje domnevnih 10 milijonov ton naftnih ležišč. Naftne platforme bi utegnile škodovati tudi krizarjenjem, od katerih pričakujejo v Italiji leta 2020 več kot 17 milijonov in leta 2030 do 24 milijonov obiskovalcev. (mm)

Pomorska naftna platforma pred obalo Sicilije

ARHIV

BANČNIŠTVO - Velika nihanja delnic

Ali so italijanske banke res pod udarom iz tujine?

Banka Montepaschi na milanski borzi ne preživlja najboljših časov

ANSA

MILAN - Italijanske banke so še naprej pod udarom notranje in zunanje špekulacije. V to so prepričani vlada, združenje italijanskih bank ABI in nadzorna borzna ustanova CONSOB, potem ko je tudi včeraj glavčina bančnih delnic doživela padec. Z najhujšimi težavami se soočata predvsem bančna zaveza Montepaschi (MPS) in Carige, na evropski ravni pa so vrednost izgubile zlasti portugalske in španske banke.

Tržišča z delnicami ni pomirilo stališče Evropske centralne banke (BCE), ki vztraja, da ni razlogov za paniko, investitorji pa so očitno drugačnega mnenja. Predsednik CONSOB Giuseppe Vegas je sicer sprva zanikal, da bi bil italijanski bančni sistem pod udarom mednarodne špekulacije, z nekaterimi velikimi bančnimi zavodi pa očitno nekaj ni v redu. Finančni minister Pier Carlo Padoan je pohvalil pomirjevalno stališče BCE, čeprav je prav osrednja evropska banka po mnenju nekaterih povzročila padec vrednosti delnic italijanskih bank. »Informacije, ki jih je Bruselj zahteval od nekaterih itali-

janskih bank, so povsem normalne. Podobno je BCE v preteklosti zahteval od bank drugih držav članic EU,« je pojasnil italijanski minister. Delnica Montepaschi je včeraj izgubila skoraj 15 odstotkov vrednosti.

Nezaupanje delničarjev v nekatere italijanske bančne koncerne naj bi bilo vezano tudi na namere Renzijeve vlade, da ustanovi t.z. slabo banko. Slednja naj bi prevzela vse t.z. slabe oziroma neizterljive kredite, vsa zadeva pa je še zelo nedorečena, kar sproža različna ugibanja in posledično težave na borzi.

Hud udarec verodostojnosti italijanskega bančnega sistema so zadali škandali, ki so privedli do stečaja štirih bank v srednji Italiji. To povzroča dodatno nezaupanje v banke, čeprav je bil škandal omejen na štiri banke ter na njihove odnose ne z varčevalci, temveč z imetniki obveznic oziroma delnic. Delno naj bi težave rešila reforma bančnega sektorja, ki jo napoveduje Renzi. Začel je z ljudskimi, nadaljeval pa jo bo z združnimi bankami.

LIBIJA - Sprte strani s podporo ZN

Oblikovali vlado narodne enotnosti

TRIPOLI - Sprte strani v Libiji so včeraj oblikovale dolgo pričakovano vlado narodne enotnosti. Novo vlado pod vodstvom premierja Fajeza al Saradža, ki jo sestavlja 32 ministrov, mora v roku desetih dni potrditi parlament v Tobruku. »To je korak naprej v okviru položaja, ki je še krhek,« je novico komentiral italijanski zunanji minister Paolo Gentiloni. Sprte libijske politične strani so 17. decembra po dolgem odlašanju vendarle podpisale dogovor za končanje političnega razkola v Libiji, ki so ga podprli tudi Združeni narodi. Predstavniki rivalskih libijskih parlamentov so dogovor podpisali v Maroku, in sicer ob prisotnosti posebnega odposlanca ZN za Libijo Martina Koblerja.

Kompromis o posvojitvi otrok

RIM - Zakon o istospolnih zvezah je zaradi različnih pogledov znotraj Demokratske stranke in pritiska vladnih zaveznikov iz vrst stranke NCD doživel zastoj. Pred parlamentarno razpravo se zato njegovi pobudniki iz vrst DS dogovarjajo o vsebinskih spremembah zakonskega osnutka. Spor zadeva možnosti posvojitve otroka partnerja. Kompromis naj bi bil zdaj ta, da bodo priznali pravico do posvojitve samo tistih otrok enega od dveh partnerjev, ki so se po naravni poti rodili pred sklenitvijo zveze.

O burki naj odločajo šole

LONDON - Britanska vlada je podprla šole, ki želijo muslimanskim ženskam in deklicam prepovedati nošenje burke, muslimanskega oblačila, ki pokriva obraz in celotno telo. S tem se bo verjetno vnela razprava o verskih svoboščinah v državi, ki se predstavlja kot ena najbolj strpnih na svetu. Britanska ministrica za izobraževanje Nicky Morgan je za britanski BBC povedala, da vlada ne bo zapovedovala ljudem, kaj lahko oblečejo in česa ne. A istočasno je poudarila, da lahko šole same odločajo o pravilih oblačenja. Ob tem je pripomnila, da je v nekaterih primerih »treba videti obraz tako učitelja kot učenca. V Veliki Britaniji, za razliko od recimo v Franciji, ni prepovedano nositi burke, nikaba ali drugega oblačila, ki pokriva obraz, v javnosti.

Letalski prevoznik Adria Airways ima zdaj nemškega lastnika

LJUBLJANA - Slovenski državni holding je prodal slovenski letalski prevoznik Adria Airway nemški družbi 4K Invest. Pogodbo predvideva dokapitalizacijo za 4,1 milijona evrov. Država bo prispevala 3,1 milijona evrov, 4K Invest pa milijon evrov. Kupnina znaša le 100.000 evrov, saj je bil letalski prevoznik tik pred stečajem. 4K Invest je specializiran za prestrukturiranje podjetij v Evropi, Adria Airways pa naj bi omogočil razvoj in ohranitev delovanja. Aerodrom Ljubljana je bil že pred letom in pol za 234 milijonov evrov prodan nemškemu Fraportu.

Primanjkljaj pod tremi odstotki

LJUBLJANA - Slovenski proračunski primanjkljaj za leto 2015 znaša evrov prvih ocenah 1,27 milijarde evrov, kar je manj od predvidenih 1,39 milijarde evrov primanjkljaja. To pomeni, da je razmerje med primanjkljajem in BD na letni bazi 2,9 odstotka, torej pod tremi odstotki, ki jih predvideva mastrichtska pogodba.

ITALIJA - V Rimu Ustanovili svet za odnose z muslimani

RIM - Italijanski notranji minister Angelino Alfano je včeraj ustanovil svet za odnose z muslimani, ki živijo v Italiji. Gre za svetovalno telo, za katero vlada upa, da bo pripomoglo k boljši integraciji te verske manjšine v italijansko družbo.

Svet je sestavljen iz akademikov in strokovnjakov za islamsko kulturo in vero. Njegova naloga bo priprava predlogov in priporočil pri vprašanih integraciji, ki bodo temeljili na »spoštovanju in sodelovanju«, je so sporočilu zapisali na notranjem ministrstvu.

Alfano je dejal, da si želi »skupnosti z ljudmi, ki so kljub različnemu izvoru, kulturam, vram in tradicijam pripravljene prispevati k mirnemu razvoju in blaginji naše države, popolnoma v skladu z našimi zakoni ter našo krščansko in humanistično tradicijo«.

Svet bo vlado seznanjal z islamskimi zadevami in pomagal oblikovati »italijanski islam«. Po statističnih ocenah v Italiji živi več kot milijon muslimanov. Večina je priseljencev.

SLOVENIJA - Minister Erjavec na obisku v Srbiji in srečanje z Višegrajsko skupino

Diplomatska ofenziva v podporo Cerarjevi pobudi glede beguncev

Balkanske države naj bi s pomočjo Makedoniji skušale begunski val zadržati v Grčiji

BEOGRAD, PRAGA - Zunanji minister Karl Erjavec se je včeraj v Srbiji srečal s premierjem Aleksandrom Vučićem in zunanjim ministrom Ivico Dačićem. Glavna tema je bila migrantska kriza. Erjavec pa je srbskim kolegom predstavil slovensko pobudo za njeno obvladovanje.

Glavni namen Erjavčevega obiska je bila predstavitev pisma premierja Mira Cerarja, ki ga je ta naslovil na predsednika Evropske komisije Jean-Clauda Junckerja in na vse predsednike vlad držav na balkanski migrantski poti. Cerar v pismu poziva k znatni dodatni pomoči Grčiji pri obvladovanju migrantskih tokov in vračanju tistih migrantov, ki očitno niso upravičeni do mednarodne zaščite. Cerar še predlaga, da bi evropske države Makedoniji pomagale pri krepitvi nadzora na meji z Grčijo, s čimer bi preprečili prehod nezakonitih migrantov čez mejo.

Erjavec je povedal, da je pobudo predstavil Vučiću, Dačiću in ministru za delo in vodji vladne koordinacijske skupine za migracije Aleksandru Vulinu. Šef slovenske diplomacije je zatrdil, da je Srbija pobudi zelo naklonjena. »Vučić je sam napovedal, da bo stopil v stik z Junckerjem, ker se mu zdijo rešitve, ki jih predlagamo, glede na situacijo ustrezne. Ocena je, da se bo migracijski val krepil, zlasti v naslednjih tednih, ko se bo vreme izboljšalo,« je povedal Erjavec in dodal, da bi lahko dodatne težave povzročali samostojni ukrepi posameznih držav na balkanski poti.

Pri tem je omenil Avstrijo, ki je že napovedala določene poteze za upočasnitev migrantskih tokov. Erjavec je poudaril, da bo tudi Slovenija sprejela podobne ukrepe, če se bo zanje odločila Avstrija. Glede avstrijskih napovedi je Erjavec povedal, da so tudi v Srbiji zaskrbljeni. »Vsi smo zaskrbljeni, ker ni skupne evropske rešitve za migrantski krizo. Želimo si enotne rešitve problema migracij na balkanski poti, saj bi lahko te destabilizirale Zahodni Balkan, zlasti če bi bile rešitve prepuščene posameznim državam in bi povzročale domino efekt,« je povedal Erjavec.

Po njegovih besedah tako Slovenija kot Srbija ugotavljata, da s Hrvaško pri obvladovanju migrantske krize ni pravega sodelovanja. »Eden od razlogov je prav gotovo to, da na Hrvaškem še nimajo nove vlade in ni pravih sogovornikov,« je še povedal zunanji minister.

V Pragi pa je včeraj potekalo srečanje notranjih ministrov držav članic Višegrajske skupine, Makedonije in Srbije o migrantski krizi. Slovenijo je zastopal državni sekretar na notranjem ministrstvu Andrej Špenga, ki je predstavil slovensko pobudo za obvladovanje migracij. Udeleženci so se zavzeli za okrepljeno pomoč Makedoniji. Špenga se je srečal s kolegi iz držav članic Višegrajske skupine - Češke, Madžarske, Poljske in Slovaške - Makedonije in Srbije. Vabljen je bil tudi minister iz Hrvaške, ki pa je udeležbo zavrnil.

Po poročanju avstrijske tiskovne agencije APA so se sicer ministri Višegrajske skupine zavzeli za okrepljen nadzor na zunanji meji EU. Češki notranji minister Milan Chovanec je poudaril, da morajo načrtovani sprejemni centri v Italiji in Grčiji delovati kot objekti, ki bodo omejili svobodo gibanja migrantov, dokler se jih ustrezno ne preveri. Slovaški notranji minister Robert Kalinak pa je terjal še hitro in učinkovito politiko vračanja zavrženih migrantov. (sta)

Minister Karl Erjavec in srbski premier Aleksander Vučić

TANJUG

Tusk članicam EU daje dva meseca časa za rešitev begunske krize

STRASBOURG - Članice Evropske unije morajo tok beguncev obvladati najkasneje v dveh mesecih, sicer se bo morala unija soočiti s koncem schengenskega območja, je včeraj v Evropskem parlamentu poudaril predsednik Evropskega sveta Donald Tusk. Vrh unije 17. in 18. marca v Bruslju bo po njegovem mnenju zadnja priložnost za oceno, ali evropska strategija glede beguncev deluje. »Če se bo izkazalo, da ne, se bomo morali soočiti z obsežnimi posledicami, kot je kolaps schengenskega območja,« je posvaril. »Statistika za čas okoli božiča ni vzpodbudna. V EU je na dan prišlo okoli 2000 beguncev,« je dejal in pozval države članice, naj uresničujejo vse dogovore, sprejete v zvezi z begunsko krizo. »Članice unije je težko disciplinirati,« je poudaril. »Niti jaz niti komisija nimamo tankov,« je dejal. Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker je ob tem v Evropskem parlamentu opozoril, da bi vnovična uvedba nadzora na mejah v območju schengna, ki šteje 26 članic, imela velike posledice za rast in zaposlovanje v Evropi. »Cena ukinitve schengna je zelo visoka,« je dejal ob ugotovitvi, da so mnoge države z uvedbo kontrol na mejah dejansko že ukinitve schengen. Posvaril jih je, da bodo kmalu ugotavljale, koliko jih vse to stane, nazadnje pa se bo najbrž kdo vprašal, ali ima sploh smisel ohranjati skupno valuto, ko se evropski državljani ne morejo več prosto premikati po Evropi. »Če zavržemo schengen in evro, kaj splošno ostane od skupne Evrope?,« se je vprašal.

Zdravniki brez meja: EU v begunski krizi odpovedala

BRUSELJ - Zdravniki brez meja so včeraj ocenili, da so EU in evropske vlade v lanske begunski krizi kolektivno odpovedale. Poročilo, ki ga je človekoljubna organizacija objavila danes, obenem zahteva vzpostavitev varnih koridorjev za begunce.

Očitki Zdravnikov brez meja so le še eni v nizu kritik EU in njenih 28 članic pri odgovoru na najhujšo begunsko krizo v Evropi po drugi svetovni vojni. Kot Amnesty International so tudi Zdravniki brez meja obsodili "trdnjavski" pristop do begunske krize. »Osredotočanje na odvrčanje in kaotičen odziv na humanitarne potrebe bežečih sta položaj več tisoč ranljivih žensk, otrok in moških po njihovem prihodu v Italijo in Grčijo ter med potjo skozi balkanske države le še poslabšala,« je v poročilu poudaril direktor operacij v Zdravnikih brez meja Brice de le Vingne. Poročilo organizacije še poudarja, da so protimigrantske in odvračalne politike, ki so se oblikovale zadnjih 15 let, v minulemu letu pa so se še zaostrole, dejansko prispevale k problemu hitoplenja migrantov in ljudi pognale na še nevarnejše poti.

Zdravniki brez meja še nikoli poprej niso imeli toliko projektov v Evropi in nikoli poprej se niso odločili mobilizirati treh ladij za reševanje na morju, je še poudarila organizacija, ki je sicer bolj znana po delovanju na vojnih območjih. Ob tem je vlade članic EU pozvala, naj izpolnijo svoje mednarodne obveze in pomagajo ljudem v stiski.

NOVI POJAVI

Sandor Tence

sandor.tence@primorski.eu

Manjšina v Sežani

Slovenska narodna skupnost, poleg jezika, identitete in kulture, bistveno označuje tudi ozemlje. Narodnostno mešana območje od Trbiža do Milj obsega 32 občin, ki so vključene v zaščitni zakon. Uživanje kolektivnih jezikovnih in drugih pravic je torej v glavnem vezano na ozemlje, čeprav ne samo.

Benečan Renzo Mattelig (Zveza Slovencev po svetu) je na deželnem svetu SKGZ opozoril, da na Videmskem vse več Slovencev živi v občinah, ki ne sodijo v zaščitni zakon. Gre za ljudi, ki so ostali vezani na slovenski jezik, marsikateri otrok iz teh družin obiskuje špetersko dvojezično šolo. To so Slovenci, če poenostavimo, brez tradicionalnega narodnostnega ozemlja, a zato niso nič manj Slovenci.

Benečija je vprašanje zase, problem ozemlja, čeprav v drugačni obliki in okoliščinah, pa se postavlja tudi pri Slovencih, ki so se preselili na slovenski Kras. Njihovo število za sedaj (še) ni ravno veliko, pojav pa obstaja. Gre v glavnem za mlajšo generacijo tržiških Slovencev, ki so se preselili v Sežano in v sosednje občine, predvsem iz ekonomskih vzgibov. To sicer niso tradicionalni ekonomski migranti kot so Benečani, še manj pa izseljenci, saj gre za ljudi, ki so v glavnem zaposleni v Italiji in ki so ohranili močne vezi s t.i. zamejskim okoljem. Gre vsekakor v naših razmerah za popolnoma nov pojav.

Slovenska manjšina, ki se je upravičeno veselila odprave meje s Slovenijo in ki se sedaj upravičeno boji novih mejnih nadzorov, pregrad in zidov, se mora sprijazniti tudi s posledicami teh dogajanj. Meje padajo ne le za tiste vse bolj številne mlade, ki študirajo in delajo v tujini, temveč tudi za pripadnike manjšine, ki v novem okolju (npr. na sežanskem Krasu) niso več manjšina in kjer je glavni jezik slovensščina.

Priča smo skratka novim pojavom, ki postavljajo na glavo marsikatero našo dosedanja gotovost. Ozemlje, kjer živi manjšina, se širi, nekdanja manjšina pa v Sloveniji ni več manjšina...

MIGRANTI - Stališče predsednice Debore Serracchiani

Dežela FJK potrdila nasprotovanje ukinitvi schengenskega dogovora

TRST - »Podatki kažejo, da je v naši deželi vedno več migrantov, število kaznivih dejanj pa v vseh štirih pokrajinah pada,« je izjavila predsednica Furlanije-Juljske krajine Debora Serracchiani. Deželna predsednica sicer poudarja, da je pri ljudeh občutek ogroženosti vedno večji, zaradi česar so že poostrišli varnostni nadzor predvsem v krajih, kjer se zbirajo migranti. Serracchianijeva verjame, da je treba razmišljati zlasti o njihovi smotrni prerazporeditvi in zatem še o integraciji. »Vsakemu evru, ki ga namenimo za varnost, bi morali dodati še en evro za kulturo,« dodaja Serracchianijeva, ki se ji začasna ukinitve schengenske sporazuma ne zdi pameten ukrep. »To ne bi pomagalo pri zavezitvi migrantskega vala,« je prepričana predsednica Furlanije-Juljske krajine.

Italijanska vlada zaradi napovedi Dunaja, da bi lahko begunce zavrčal tudi na meji s Slovenijo, naj bi razmišljala,

Predsednica FJK Debora Serracchiani

da bi na meji z obema državama uredila t.i. žariščne točke. Prvo naj bi uredili na Trbižu na tromeji z Avstrijo in Slovenijo, drugi dve pa v bližini Gorice in Trsta, je včeraj poročal dnevnik La Re-

publica. Njegovo pisanje je sinoči demantiral deželni odbornik Gianni Torrenti. Kot dodaja časnik, naj bi dokončno odločitev o odprtju t.i. hot spotov sprejeli na srečanju notranjih in pravosodnih ministrov držav članic EU, ki bo 25. in 26. januarja v nizozemskem Amsterdamu.

»V Amsterdamu bomo izvedeli za dejanske namere Avstrije in Nemčije. Če se stanje ne bo spremenilo, grozi povečanje begunskega vala na italijanski severovzhodni meji. Če sedaj zabeležimo okoli 400 beguncev na teden, večinoma državljani Afganistana in Pakistanca, ki prek Slovenije pridejo v Italijo,« je za Republiko pojasnil vir pri italijanskem notranjem ministrstvu. Nekateri begunci poskušajo v Italijo priti tudi iz Avstrije. Na italijansko-avstrijskem mejnem prehodu pri Trbižu so od 1. januarja med nadzorom meje skupno zaustavili 222 ljudi, od tega so jih 150 vrnili v Avstrijo.

SLOVENIJA - Migrantska kriza in nadzor meja

SDS za ustanovitev nacionalne garde

LJUBLJANA - Strojnik svet SDS je včeraj predstavil zamisel o ustanovitvi nacionalne garde. Ta bi kot garda prostovoljcev delovala znotraj Slovenske vojske in bi bila vpoklicana v primeru naravnih nesreč in spremenjenih varnostnih razmer. V SDS nameravajo takšno idejo prek državnega zbora predlagati vladi, sicer pa jo bodo vključili v svoj predvolilni program.

Med razlogi za takšno zamisel je predsednik odbora za notranje zadeve pri strokovnem svetu SDS Božo Predalič poudaril, da se varnostne razmere v svetu drastično poslabšujejo, kar povezuje tudi z migrantsko krizo. V SDS zato vztrajajo pri zagotavljanju več sredstev za policijo in vojsko ter organizirano vključevanje državljanov v varnostne sile.

To bi storili z ustanovitvijo nacionalne garde, v katero bi se po besedah predsednika odbora za obrambo pri SDS

Aleša Hojsa vključevali domoljubni prostovoljci, stari med 18 in 35 let, obeh spolov. Nacionalna garda bi štela do 25.000 gardistov, formirana pa bi bila na pokrajinski osnovi.

Garda bi imela formalno poveljstvo, ki bi bilo podrejeno Generalštabu SV, zato Hojs poudarja, da ne gre za vzporedni sistem. Vpoklic garde bi bil v pristojnosti vlade, v primeru naravnih in drugih nesreč pa v pristojnosti ministra za obrambo. Hojs je še pojasnil, da bi gardisti prejeli nadomestilo, v primeru vpoklica pa bi dobili enako plačilo kot poklicni vojniki. Poudaril je še, da bi imela nacionalna garda neizmerno vlogo pri varovanju meje. Morali pa bi tudi še določiti, katera policijska pooblastila bi dobili pripadniki nacionalne garde.

Če vlada tega predloga ne bo upoštevala, bo SDS k ustanovitvi nacionalne garde pristopila, ko bo prevzela vlado, je napovedal poslanec Žan Mahnič.

TRST - Poročilo Občine Trst in družbe AcegaApsAmga

Družba uspešno posluje in zaposluje nove ljudi

Govorili so predvsem o dobičku za občino, ne pa za nižje cene storitev

Širjenje vrednot, gospodarska rast in vpetost v okolje so poslanstvo družbe AcegaApsAmga, ki prebivalcem in gospodarstvu zagotavlja komunalne storitve, ustrezno vodovodno in plinsko omrežje ter oskrbo z električno energijo. Po dobrih treh letih po združitvi s skupino Hera iz Emilije Romagne vodilni menedžerji in župan Občine Trst Roberto Cosolini ugotavljajo, da so se pred leti pravilno odločili in da družba uspešno posluje in celo širi svojo dejavnost, čeprav želijo nekateri to pokazati drugače.

Na včerajšnji novinarski konferenca sta župan Roberto Cosolini in generalni direktor družbe AcegaApsAmga Roberto Gasparetto predstavila svoje poslovanje, ki je bilo leta 2012, 2013 in 2014 zelo uspešno. Gasparetto je podrobno pojasnil tudi nekatere očitke in dosežke, svojo predstavitev pa je začel z ugotovitvijo, da je njihova družba uspešna tudi na področju družbene odgovornosti, še posebej na področju odgovornega ravnanja z okoljem in ustvarjanja dodane vrednosti za lokalno skupnost. Po direktorjevih podatkih je dru-

ROBERTO COSOLINI

žba AcegaApsAmga v vseh letih od poslovne združitve s Hero uspešno poslovala in vseskozi ustvarjala dobiček. Leta 2014 je družba na pristojnem območju zabeležila dobiček v vrednosti 495 milijonov evrov, kar je 10,9 odstotka več kot leto prej, čisti dobiček pa je leta 2014 znašal 38 milijonov evrov, kar je 29,7 odstotka več kot leto prej. Vodovodno omrežje, ki je dolgo 3454 kilometrov, sicer oskrbuje 255.530 gospodinjstev. V zadnjih letih je družbi uspelo povečati količino zbranih odpadkov na 47,7 odstotka. Tudi plinska in električna napeljava sta odlično distribuirani, je bilo slišati na predstavitvi poročila.

Kazalniki kažejo, da ima koristi od strateške poslovne združitve med družbama tudi Občina Trst, katere premoženja se je v zadnjih treh letih povečalo za 112 milijonov evrov. Gospodarski učinek na celotno tržaško pokrajino je za devet odstotnih točk večji kot pred »strateško poslovno poroko«, gre za 6,7 milijona evrov. Poslovanje so optimizirali tudi z novimi investicijami (več kot 24 milijonov evrov za nove naložbe). Občina Trst naj bi bila bogatejša še za 10,2 milijona evrov, ki jih je dobila z dividendami.

AcegaApsAmga se lahko pohvali tudi z zaposlovalno politiko. V zadnjih treh letih je družba skupno zaposlila 31 novih oseb; od 744 uslužbencev leta 2013 se je lani število povzpelo na 775 (751 za nedoločen čas). Gasparetto je pohvalil dejstvo, da posebno pozornost posvečajo mladim kadrom. Zavrnil je tudi očitke, da so po združitvi oškodovali lokalne dobavitelje. »Nič od tega ni res, tudi po združitvi smo ohranili neodvisnost pri izbiranju lokalnih dobaviteljev,« je bil prepričljiv direktor, ki verjame, da so sposobni zagotoviti stabilnost poslovanja in dober investicijski načrt za prihodnost.

Sanela Coralič

Trieste Trasporti ima najmlajši vozni park v Italiji

Oktober 2015: najnovejši avtobusi podjetja Trieste trasporti

FOTODAMJ@N

Tržaški avtobusni prevoznik Trieste Trasporti se lahko pohvali s konstantno rastjo števila potnikov in tudi s tem, da posluje z dobičkom. Poročilo o poslovanju prevoznega podjetja je včeraj predstavil njegov predsednik Giovanni Longo, ki je uvodoma poudaril, da ima podjetje najmlajši vozni park v Italiji, saj je vsak avtobus v povprečju star le štiri leta. Dobri del dobička naj bi podjetje namenilo nakupu novih avtobusov in s tem med drugim prispevalo k boljši okoljski politiki. Slišali smo, da podjetje letno z novimi avtobusi zamenja 33 starih oz. dotrajanih.

Na predstavitvi poročila je predsednik Longo postregel s podatkom, da njihov vozni park, ki šteje 280 avtobusov in šest tramvajev, na leto prevozi 12,7 milijona kilometrov, z avtobusi pa se na 5200 dnevni vožnji prevaža 180 tisoč potnikov (na dan). Prav ta podatek je predsednik podjetja Trieste Trasporti izpostavil še posebej pomeno, saj pravi o tem, da je javni prevoz v Trstu izredno priljubljen med občani in občankami. Kot je dejal Lon-

go, nas to število uvršča v sam vrh, in sicer takoj za Milan, Rim in Benetke, kjer pa so za visoko število potnikov zaslužni tudi turisti. S ponudbo javnega prevoznika pri nas so zadovoljni tudi občani, saj so v kar 94 odstotkih odgovorili pritrdilno.

O uspešnem poslovanju družbe govorijo tudi druge številke. Letni dobiček znaša 79,4 milijona evrov, stroški se vrtijo okrog 66,3 milijone evrov, z vozovnicami pa v podjetniško blagajno priteče 22 milijonov evrov. Gospodarski učinek na celotno območje je bil leta 2014 sedem odstotkov boljši kot leto prej. V podjetju je skupno zaposlenih 805 uslužbencev, v zadnjih petih letih so zaposlili 139 oseb za določen ali nedoločen čas. V 92 odstotkih delovnih pogodb so naknadno sklenili pogodbe za nedoločen čas. Predsednik Giovanni Longo je naštel še nekaj drugih podatkov, ki pričajo o stabilnosti poslovanja, ob tem pa je tudi dodal, da je podjetje redno angažirano tudi pri večjih prireditvah in drugih dogodkih. (sč)

TRST - V pritličnih prostorih občinskega matičnega urada

Urad za naše malčke

Na voljo informacije o občinskih in zasebnih vzgojnih storitvah za otroke od rojstva do 3. leta starosti

V pritličnih prostorih občinskega matičnega urada (prehod Costanzi 1) so včeraj slovesno odprli urad za naše najmlajše. Dejansko gre za prostor, kjer bodo staršem oziroma družinam nudili vse potrebne informacije o občinskih in zasebnih vzgojnih storitvah za otroke od rojstva do 3. leta starosti.

Ker je ponudba za naše najmlajše izredno bogata in se marsikateri starš v njej sam ne znajde, bodo v uradu zanje našli najustreznejše rešitve za njihove malčke. Staršem bosta na voljo dve operaterki občinskih vzgojnih služb, ki bosta nudili vse potrebne informacije glede storitev za otroke – se pravi na primer informacije glede jasli, vzgojnih storitev na domu, igralnih kotičkov. V uradu pa bo tudi operaterka deželnega programa Si.Con.Te (Sistema di conciliazione integrato), ki bo strankam, zlasti mamicam, pomagala pri reševanju težav usklajevanja družine s službo – prošnje za varuške, koriščenje materinskega dopusta, finančna pomoč družinam z nizkimi dohodki.

Posebne pozornosti bodo v uradu deležne varuške, za katere se odločajo družine, ki svojih malčkov ne po-

Prve varuške so včeraj že prinesle svoj življenjepis v nov urad

FOTODAMJ@N

šiljajo v jasli na primer. V uradu bo staršem na voljo seznam varušek, družinam pa bodo operaterke pomagale tudi pri urejanju delovnih razmer z njimi.

Urad poimenovan Info servizi

educativi 0/3 anni - Baby sitter - Si.Con.Te Conciliatepo bosta skupno upravljala Občina Trst in Dežela FJK. Urad bo poskusno odprt ob torkih in četrtek od 14.15 do 16.45.

V Miljah o načrtih DS

Miljski krožek Demokratske stranke prireja danes v baru Verdi v Miljah ob 18. uri javno srečanje z občinskima odbornikoma Marcom Finocchiarom in Valentino Parapat, ki je tudi kandidatka DS za županjo Občine Milje. Govor bo o vprašanju vzdržne mobilnosti ter o tem, kar je bilo in kar se bo še naredilo na tem področju, pa tudi o načrtih DS za bodoči razvoj Milj ter o programskih smernicah županske kandidatke Valentine Parapat v luči primarnih volitev v levi sredini, ki bodo 31. januarja.

DS in istospolne zveze

Predstavniki tržaške Demokratske stranke Matej Iscra, Laura Marcucci in Francesca Romanini podpirajo zakon o istospolnih zvezah in zato se bodo udeležili manifestacije združenja Arcigay, ki bo v soboto na Velikem trgu ob 15. uri. V ta namen bo jutri v baru Knulp v Ul. Madonna del Mare ob 18. uri tudi javno srečanje, katerega se bo poleg Iscre in Romaninijeve udeležil tudi Sandi Paulina iz združenja Arcigay. Srečanje prirejajo predstavniki DS skupaj z združenjema Rifare l'Italia in ReteDem.

Pasti dogovora TTIP

Tržaški odbor Stop TTIP, ki nasprotuje ratifikaciji t.i. čezatlantskega dogovora o trgovini in investicijah med Evropsko unijo in ZDA, prireja s tem v zvezi dve pobudi. Danes bo v Ul. Torri od 10. ure dalje delovala informativna stojnica, jutri pa bo v Novinarskem krožku na Korzu Italia 13 ob 17.30 javno srečanje na temo Gensko spremljeni organizmi: prehranska zaščita in napad na zdravje ne moreta sobivati, na katerem bo govor o nevarnostih dogovora na področju prehrane. Govorili bodo novinarka, bivša direktorica Zdravnikov brez meja in svetovalka Etične banke Nicoletta Denticco, profesor biologije na Univerzi v Padovi in bivši evroposlanec Zelenih Gianni Tamino ter zdravnik epidemiolog in predsednik Italijanskega observatorija o globalnem zdravju Adriano Cattaneo. Srečanje bo vodil novinar in pisatelj Pierluigi Sabatti.

Srečanja z Rosangelo Pesenti

Kulturno združenje Tina Modotti, Zveza žensk Italije La Mimosa in tržaška sekcija Vsedržavnega združenja partizanov Italije-ANPI prirejajo srečanja s feministično intelektualko Rosangelo Pesenti. Drevo bo v Ljudskem domu v Ul. Ponziana 14 ob 20. uri govorila o življenju in delu slikarke Charlotte Salomon, ki je končala leta 1943 v Auschwitzu, jutri pa bo v Mednarodni hiši žensk v Ul. Pisoni 3 ob 17.30 predstavila knjigo partizanke in feministke Velie Sacchi Io non sto a guardare (Jaz ne bom stala in gledala). Vstop je prost.

Evropsko prostovoljno služenje

V uradu Europe Direct v Ul. Procureria 2/A v Trstu bo danes ob 15. uri izobraževalno srečanje o evropskem prostovoljnem služenju. Zainteresirani morajo potrditi udeležbo s sporočilom na naslov elektronske pošte mattia.vinzi@comune.trieste.it.

NAJDI NAS NA FACEBOOKU
PrimorskiD

RIM - Napoved ministra za kulturne dobrine Franceschinija v parlamentarni komisiji za kulturo

Miramarski grad in park bosta avtonomna ustanova

Muzej in park Miramarskega grada bosta postala avtonomna ustanova. Njenega direktorja bo italijansko ministrstvo za kulturne dobrine izbralo z mednarodnim razpisom.

Tako je poudaril minister za kulturne dobrine Dario Franceschini na skupni seji komisij za kulturo poslanske zbornice in senata, na kateri je predstavil načrt za dopolnitev reorganizacije ministrstva.

Franceschini je v okviru tega preustroja dodal dvajsetim dosedanjim največjim italijanskim avtonomnim muzejem še deset, med katere bo sodil tudi muzej Miramarskega grada s parkom. Ob novostih, ki zadevajo muzeje, pa predvideva načrt tudi enotno nadzorništvo za arheološke, umetniške in okoljske dobrine.

Skupne seje parlamentarnih komisij za kulturo se je udeležila tudi slovenska poslanka Demokratske stranke Tamara Blažina. »Vključitev Miramarskega grada in parka med deset novih italijanskih avtonomnih muzejev je za Trst in vso deželo Furlanijo-Julijsko krajino lepa novica,« je pokomentirala po seji. »S tem postaja realnost prizadevanje ministrstva za kulturne dobrine za prenovo upravljanja Miramarskega grada in parka. Doseženi rezultat je sad prizadevanj in odličnega

Muzej in park Miramarskega grada bo postal avtonomna ustanova

FOTODAMJ@N

TRST - Včeraj na sodišču o smrti Ukrajinke

Alina: obravnava februarja

Alina Bonar Diačuk je aprila 2012 storila samomor - Na zatožni klopi funkcionarji kvesture in policisti

Na tržaškem sodišču včeraj ni bilo napovedane sodne obravnave zaradi smrti 32-letne ukrajinske državljanke Aline Bonar Diačuk, ki si je pred slabimi štirimi leti, aprila leta 2012, vzela življenje v prostorih policijskega komisariata na Opčinah. Sodnik je namreč sklenil preložiti obravnavo na 16. februar, po poročanju italijanskega deželnega televizijskega dnevnika RAI pa se Alina družina morda ne bo prijavila kot civilna stranka v postopku, saj naj bi bila v teku pogajanja o odškodnini v višini 150.000 evrov, ki jo je ponudilo državno pravdnništvo. Pogajanja potekajo preko novega odvetnika Alinine družine po nenadni smrti prejšnjega odvetnika Sergia Mamelija tik pred božičnimi prazniki.

Alina Bonar Diačuk se je aprila leta

Alina Bonar Diačuk

2012 obesila v sobi openskega komisariata, kjer so jo bili zadržali, potem ko je odslužila zaporno kazen zaradi spodbujanja nezakonitega priseljevanja. Čakal jo je iz-

gon iz države (čeprav je kvestura še čakala na odločitev mirovnega sodnika o zadevnem prefektovem odloku), česar se je zelo bala, saj je bila v domači Ukrajini v mladosti obsojena zaradi uboja. Od tod usodni korak. Zaradi njene smrti so se na zatožni klopi znašli takratni vodja urada za priseljevanje tržaške kvesture Carlo Baffi in nekateri policisti, ki jih tožilec Massimo De Bortoli dolži kaznivnega dejanja pomanjkanja nadzora in posledičnega nenamerne umora, pa tudi protizakonitega zadrževanja: Alina je bila svojo kazen odslužila, zato bi jo bili morali ali izpustiti ali pa prepeljati v center za identifikacijo in izgon. Zagovorniki obtožencev pa trdijo, da so Baffi in ostali policisti le izvajali navodila notranjega ministrstva.

DARIO FRANCESCHINI

FOTODAMJ@N

TAMARA BLAŽINA

FOTODAMJ@N

koordiniranega dela številnih institucij, to je Občine Trst, Dežele Furlanije-Juljske krajine in ministrstva za kulturne dobrine. Sedaj bo mogoče začeti pot, ki bo zagotovila miramarskemu muzeju avtonomno in odgovorno upravljanje. V tej zvezi bo še bolj ovrednotena vodilna vloga Miramarskega grada v deželni turistični ponudbi, za kar bo poskrbel tudi mednarodni razpis za novega direktorja,« je poudarila še poslanka Tamara Blažina.

Svoje zadovoljstvo je izrazil tudi tržaški župan Roberto Cosolini. »razkrij« je, da ga je minister Franceschini pred kakimi desetimi dnevi vprašal za mnenje glede morebitne vključitve Miramarskega grada v skupino desetih novih avtonomnih muzejev in arheoloških parkov. Njegov odgovor je bil, seveda, pozitiven. Po njegovem mnenju bo morala nova avtonomna uprava izdelati strateški načrt ter pridobiti ustrezen znanstveni odbor, kot pač to predvideva reforma, ki jo je uvedel minister Franceschini.

Izredno pozitivno se je o vključitvi Miramarskega grada med avtonomne italijanske muzeje izrekla tudi predsednica Dežele Debora Serracchiani.

FERNETIČI - Dvojica kradla na gradbišču v Franciji

Bogata francoska bera

V dostavnem vozilu sta romunska državljana skrivala akumulator in tri vibro plošče za asfaltiranje

Tržaška prometna policija je v sodelovanju s kolegi mejne policije v noči na torek pri nekdanjem mejnem prehodu pri Fernetičih opravljala redni nadzor nad vozili, ki so bila namenjena v Slovenijo. Med temi je bilo tudi dostavno vozilo z nemško registrsko tablico, ki je bilo preko Slovenije namenjeno v Romunijo. V njem sta se peljala romunska državljana, 29-letni H.C. in 35-letni C.S., ki sta se pripeljala iz Španije.

Med preverjanjem osebnih dokumentov in dokumentov vozila sta bila moška videti na trnih, spogledovala sta se in komaj čakala, da bi lahko zapeljala dalje. Policistom se je njuno vedenje zdelo sumljivo, tako da so se odločili za temeljitejši pregled notranjosti vozila. Ob kovčkih z osebnimi predmeti so tako našli na akumulator z nalepko, na kateri je bilo zapisano ime nekega francoskega podjetja. To pa še ni bilo vse: v vozilu je bilo več kosov orodja, ki ga gradbena podjetja navadno uporabljajo na gradbiščih; omembe vredne so zlasti tri vibro plošče za asfaltiranje. Tako kot akumulator

V vozilu je policija našla več gradbenega orodja

FOTODAMJ@N

je večina orodja imela isto francosko nalepko. Romuna sta v tišini spremljala dogajanje, na vprašanje, od kod prihaja orodje, pa nista odgovorila.

Policisti so se nemudoma postavili v stik s centrom za kooperacijo v kraju Modane v Franciji, kjer so jim potrdili, da so samo teden prej ne-

znanci res kradli na nekem francoskem gradbišču v kraju Aix en Provence.

Tako furgon kot orodje v njem (po prvih ocenah, naj bi se vrednost le tega sukala okrog 30 tisoč evrov) je policija zasegla, romunska državljana pa so prijeli zaradi kaznivnega dejanja prikrivanja oz. preprodaje ukradenega blaga.

SV. ANDREJ Savlov sin v Aristonu

Géza Röhrig

V kinu Ariston bodo drevi ob 20.30 predvajali film madžarskega režiserja Laszla Nemesa Saul Fia (Savlov sin - v italijansčini Il figlio di Saul), ki je na zadnjem filmskem festivalu v Cannesu prejel nagrado žirije, poleg tega pa še zlato kroglo za najboljši tuji film, za kar je kandidiral tudi za letošnjega oskarja. Film, ki ga bodo predvajali v izvirniku s podnapisi, bo predstavljal uvod v letošnji 27. Tržaški filmski festival, ki bo od 22. do 30. januarja. Na večeru bo prisoten tudi glavni igralec filma Géza Röhrig.

Bolniki po sili

V knjigarni Ubik v galeriji Tergesto bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo Ferdinanda Schiava Malati per forza (Bolniki po sili), ki govori o vprašanju razumne uporabe zdravil. Srečanje, ki ga prireja združenje Goffredo De Banfield in knjigarna Ubik, bo uvedla podpredsednica združenja Maria Teresa Squarcina.

Maria Claudia Dominguez v kavarni San Marco

V kavarni San Marco v Ul. Battisti 18 bo danes ob 18. uri psihologinja Maria Claudia Dominguez predstavila svojo knjigo Pablo. Quando le ferite si misurano con la vita (Pablo. Ko se rane merijo z življenjem).

Barve duha v Minervi

V knjigarni Minerva v Ul. San Nicolo 20 bodo danes ob 18. uri ob prisotnosti avtorice predstavili knjigo Carol Rosso Cicogna Spirali di vita: i colori dello spirito (Spirale življenja: barve duha). Srečanje bo obogatil nastop igralka Sare Hennah Galiza in kitarista Ennia Guerrata.

Za mirno nočno življenje

Tržaška lokalna policija je v okviru nadzora nočnega življenja za zagotovitev bodisi pravice do zabave kot pravice do počitka v sedmih nočeh od 11. do 17. januarja opravila 50 kontrol. Predmet nadzora so bile ulice Torino, Alpi Giulie, Ponziana, Genova, Venezian in Pozzo del Mare, Drevored XX. septembra ter trgi Garibaldi, Venezia in Libertà, kjer so pripadniki lokalne policije zabeležili le štiri kršitve občinskega pravilnika.

Popravek

V včerajšnjem članku o spominski svečanosti v Štorjah je pomotoma izpadlo ime nastopajočega Ženskega pevskega zbora Prosek-Kontovel, ki pa je bil prisoten na objavljeni fotografiji. Prizadetim se opravičujemo.

SV. IVAN - Dan odprtih vrat na liceju Antona Martina Slomška

Ciljajo predvsem na osvajanje kompetenc

V triletнем načrtu krepitev znanja matematike in jezikov ter digitalizacije

Na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška želijo spodbujati celostno rast dijaka in zato ciljajo k učinkovitemu učenju učenja ter poudarjajo uporabno znanje, da dijaki znajo konkretno uporabiti to, kar se naučijo v šoli.

Na liceju so včeraj popoldne priredili dan odprtih vrat, na katerem so nižješolci in njihovi svojci imeli možnost spoznati, kako deluje in kaj ponuja šola, na kateri po besedah ravnateljice Fulvie Premolin so se usmerili v načrtovanje na osnovi kompetenc, zato v vseh razredih razen v petem letniku sicer merijo znanje, a predvsem kompetence.

Na šoli delujeta dve smeri, humanistična in družbeno-ekonomska, pri čemer se precejšnja pozornost posveča znanju jezikov: poleg slovenščine in italijanščine so tu še angleščina, nemščina in španščina, ki so jo uvedli pred nedavnim na družboslovni smeri, izbira pa se je po besedah ravnateljice Premolinove obrestovala. Tako bo spomladi prvič potekala enotedenska jezikovna delavnica v Španiji, po končanem šolanju pa bi morali dijaki ta jezik dobro obvladati.

Humanistična smer bi morala postati v prihodnje še posebej zanimiva zaradi dobrih možnosti zaposlitve spričo dejstva, da je reforma o Dobri šoli dala velik poudarek tistim, ki so se odločili za učiteljski ali proforski poklic. Licej Slomšek je v okviru krepitev seznama osebja za bogatenje vzgojno-izobraževalne ponudbe pridobil tri nove učne moči, zato je humanistična smer dobra izbira za tiste, ki čutijo nagnjenje do poučevanja, pravi Premolinova.

Obvezno uvajanje delovne prakse, ki ga predvideva šolska reforma, za licej Slomšek ni nobena novost, saj dijaki že zdaj opravljajo prakso v vzgojnih ustanovah, kot so šole, vrtci in jasli, kjer so po ravnateljicinih besedah bili deležni pohval. Letos je praksa prvič potekala tudi v tujini, saj se je dijak šole mudil na Irskem, na kar so na liceju posebej ponosni. Kvečjemu predstavlja novost večje število ur (dvesto ur v treh letih), ki ga predvideva reforma, tako da so se na šoli odločili nadgraditi prakso.

Na podlagi omenjene reforme je morala šola pripraviti tudi triletni na-

Na liceju bodo spomladi priredili enotedensko delavnico španskega jezika v Španiji

črt vzgojno-izobraževalne ponudbe, ki ga bodo v kratkem objavili tudi na spletnem portalu italijanskega šolskega ministrstva La Scuola in chiaro. Gre v bistvu za nadgradnjo dosedanjih načrtov v znamenju izboljšanja stanja na šoli, kjer ravnateljica Fulvia Premolin izpostavlja zlasti tri vidike. Tako na šoli načrtujejo krepitev ur pouka matematike za izboljšanje matematičnega znanja pri nacionalnem preverjanju Invalsi. Poleg tega so v načrtu mini tečajji vseh poučevanih jezikov, na šoli pa nameravajo izboljšati pouk z digitalnimi pripomočki oz. digitalizacijo, zato so tudi vložili prošnjo za koriščenje sredstev iz evropskih kulturnih skladov. (tj)

Starši in dijaki so prisluhnili predstavitvi vzgojno-izobraževalne ponudbe liceja Slomšek

FOTODAMI@N

SV. IVAN - Šolski koledar liceja Franceta Prešerna

Prešeren Photoshock

Zamislila in oblikovala ga je Marta Savignano, dijakinja 5. razreda jezikovne smeri

Marta Savignano in njen šolski koledar 2016

BORIS GRGIČ

Na liceju Franceta Prešerna so si letos zamislili šolski koledar za leto 2016. V torek, 12. januarja, je ob prisotnosti dijakov in profesorjev koledar doživel uradno predstavitev v šolski telovadnici. Ravnateljica, prof. Loredana Guštin, se je v krajšem nagovoru zahvalila dijakinji Marti Savignano, ki obiskuje 5. razred jezikovne smeri in je koledar v celoti oblikovala sama. Marti, ki nima rada samohvale in se je torej sramežljivo otepala mikrofona, je doslej uspelo že več podvigov: s svojimi izdelki je že prejela nekaj nagrad in priznanj na raznih fotografskih natečajih, pred dvema letoma pa je NŠK v sklopu cikla razstav del mladih ustvarjalcev pripravila tudi samostojno razstavo njenih fotografij.

Med predstavitvijo je ravnateljica Guštin označila koledar za »prijetno hudo-modnega«: krasijo ga namreč skupinske fotografije posameznih razredov ter učnega in neučnega osebja, ki pa jih je avtorica duhovito, barvano in ponekod ironično predelala ter prilagodila

V nedeljo dan odprtih vrat

Na liceju Franceta Prešerna bodo imeli dan odprtih vrat v nedeljo, 24. januarja, ob 10. uri v šolskih prostorih na Vrdeški cesti 13/1. Profesorji in dijaki bodo pričakali starše in dijake zadnjih razredov nižjih srednjih šol ter jim predstavili delovanje šole.

njihovo ozadje vzdušju različnih mesecev. Tako je Marta mesec januar opremila npr. s fotografijo, kjer se »polarno« oblačene dijakinje smejejo na zimskem ozadju zasnežene šume; november ponazarja slika razposajenih dijakov v vrtincu rumenih listov in z dežniki, ki jih odnaša veter; ozadje aprilske slike je gotovo navdihnili pop art, medtem ko se je za junijsko fotografijo nastavlil proforski zbor skoraj v celoti: za njimi je v zbornici nepričakovano zrastle vitko in elegantno drevo, ki ga razsvetljuje topel sončni žarek. Na simpatično in ponekod preseneljivo vsebino slik namiguje tudi naslov koledarja, Prešeren Photoshock, ki obenem z besedno igro razkriva šok posege.

Na Prešernu so letos kar precej zaposleni tako dijaki z dizajnersko in umetniško žilico kot njihova mentorja, prof. Jasna Merku in prof. Boris Grgič. Za obeležitev 70-letnice državnih šol s slovenskim učnim jezikom in obenem za promocijo Liceja Franceta Prešerna so namreč oblikovali kar nekaj pisanih in privlačnih izdelkov: majčke, torbe, kazala ipd. Tudi oblikovanje koledarja je sad kreativnega vala, ki je zajel licej na Vrdeški ulici: nasmejani obrazi Prešernovcev na pisanih ozadjih naj bodo tudi bralcem našega dnevnika vesela popotnica v leto 2016, Marti pa spodbuda za junijski državni izpit in nadaljnji študij na univerzi. Kje? Verjetno na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje. (db)

TRŽAŠKA - Šole Nadaljujejo se informativna srečanja

N slovenskih šolah se nadaljujejo informativna srečanja in dnevi odprtih vrat. Tako bo danes v okviru Večstopenjske šole Vladimirja Bartola ob 16.30 pri Sv. Ivanu in v petek ob isti uri na Katinari srečanje za NSS Sv. Cirila in Metoda. Vedno danes bo na sedežu Večstopenjske šole Sv. Jakob ob 16.30 sestanek za vpis v vrtec, jutri ob 15. uri pa za vpis v NSS Ivana Cankarja. Vedno jutri bo na sedežu Večstopenjske šole Josipa Pangerca v Dolini ob 17. uri srečanje za vpis v NSS Simona Gregorčiča, v okviru Večstopenjske šole Nabrežina pa bo jutri ob 16. uri srečanje v otroškem vrtcu v Devinu. V soboto pa bo na začasnem sedežu v UL Weiss med 9. in 12. uro dan odprtih vrat Tehniškega zavoda Žige Zoisa.

OPČINE - V petek v Prosvetnem domu

Prevajalka Jolka in njeni ... Jolkizmi

Med pobude, ki jih opensko SKD Tabor ponuja, so tudi srečanja z avtorji. Tak večer se bo odvijal v petek, 22. januarja, ob 20. uri v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah, ko bo predstavitev dvojezične (520 strani debele) pesniške antologije Poezija - bla, bla, bla ... / Poe-sia - bla, bla, bla ... Za 2000 evrov sodobne slovenske poezije / Per 2000 euro di poesia slovena contemporanea. Izbrala, uredila, prevedla in tako dalje Jolka Milič.

Gre za izbor dvajsetih bolj ali manj znanih slovenskih pesnikov, ki jih je prevajalka Jolka Milič nalašč pomešala skupaj in jih v tej sestavi predstavlja slovenskemu in italijanskemu občinstvu. Večera se bodo udeležili tudi ne-

JOLKA MILIČ

FOTODAMI@N

kateri soavtorji, ki bodo popestrili večer z branjem poezij.

Sledila bo še kratka predstavitev njene nedavno izdane brošurke Jolkizmi - s podnaslovom: Rekla brez kontroliranega porekla in z njim.

V Repnu o varnosti oseb

Občinska uprava Repentabor obvešča, da se bo danes ob 15.30 v Domu Albina Bubniča v Repnu odvijalo srečanje/predavanje na temo preventive in varnosti oseb. Predaval bo poveljnik postaje orožnikov z Opčin maršalo vodja Nicola Valzano, ki bo udeležencem razkril, kako skušajo nepridiprivi ogoljufati ljudi.

PASIAN DI PRATO - Preteklo soboto na tradicionalni podelitvi

Pavlu Fachinu prestižno priznanje Folclor tal cur

Dolgoletni aktivni član tržaške folklorne skupine Stu ledi

Dolgoletni član tržaške folklorne skupine Stu ledi Pavel Fachin je med letošnjimi dobitniki priznanja Folclor tal cur '2015. Podelili so mu ga preteklo soboto v občinskem avditoriju v kraju Pasian di Prato v videmski pokrajini, kjer je potekala tradicionalna izvedba slovesne podelitve prestižnih priznanj Folclor tal cur (Folklor iz srca).

Vsakoletno podeljevanje tega priznanja že spada v tradicionalno redno delovanje deželnega združenja folklornih skupin A.G.F.F. (Associazione tra i Gruppi Folkloristici della Regione Friuli - Venezia Giulia), ki to priznanje namenja osebnostim oz. članom včlanjenih folklornih skupin, ki so se še posebno izkazali v delu na področju folklorne.

Večer je bil posebno slovesen tudi zaradi istočasnega praznovanja 30-letnice delovanja združenja A.G.F.F. in s svojo prisotnostjo so ga počastili tudi predstavniki krajevnih oblasti. Pobudo so pozdravili župan Občine Pasian di Prato Andrea Pozzo, predsednik deželne sveta Franco Iacop ter odbornik Videmske Pokrajine Beppino Govetto. Slovesnosti so prisostvovali tudi predsednik U.F.I. (Unione folclorica italiana) Paolo Vidotto, njen častni predsednik Maurizio Negro ter častni predsednik združenja A.G.F.F. Giorgio Miani.

Po uvodnem glasbenem utrinku, ki ga je podal orkester krajevne folklorne skupine Pasian di Prato je slovesnost podelitve priznanj predstavil predsednik A.G.F.F. Michele Gasparetto. Napovedal je tudi načrtovane pobjude v letu 2016, vezane na okroglo 30. obletnico delovanja deželnega združenja folklornih skupin ter se zahvalil vsem, ki so na katerikoli način prispevali k uspešnemu delovanju organizacije. Protokolarnemu delu večera je nato sledilo slovesno podeljevanje priznanj Folclor tal cur '2015.

Med tokratnimi dobitniki prestižnega priznanja je bil letos tudi dolgoletni aktivni član tržaške folklorne skupine Stu ledi Pavel Fachin z utemeljitvijo, da »je v vlogi zvočnega tehnika, kar že dolgo let in še danes opravlja z navdušenjem, predvsem pa s srcem, ustvaril in shranil zgodovinski glasbeni in pevski spomin tržaške folklorne skupine Stu ledi.«

Rojen 5. avgusta 1944 je pristopil k folklorni skupini Stu ledi leta 1981, seveda kot plesalec. Po poklicu tehnik informatike, a s konjičkom za zvočno tehnologijo, se je začel kasneje posvečati tehničnim potrebam skupine: ozvočenju, snemanju in seveda realizaciji zvočnih zapisov, kaset in CD-jev, kar predstavlja danes izreden zvočni arhiv folklorne skupine Stu ledi.

Slavnostni večer se je zaključil s priložnostnim plesnim nastopom krajevne folklorne skupine Pasian di Prato in s skupinsko sliko vseh nagrajenecov. (ms)

Pavel Fachin (drugi z desne) s prejetim priznanjem v družbi članov TFS Stu ledi

MAVHINJE - Razstava risb in slik

Dela Igorja Ožbota v Fabčevi osmici

V Fabčevi osmici v Mavhinjah so v petek zvečer odprli razstavo risb in slik Igorja Ožbota. Gostitelj Franc Fabec je nagovoril priložnostne in namerne obiskovalce ter jih spomnil, da gre za vsakoletno zimsko razstavo pobjude, na katero je letos povabil prijatelja iz Rupe na Goriškem.

Igor Ožbot živi v Rupi, kjer že nekaj desetletij zbira kovinske ostanke iz prve svetovne vojne. Nabiralništvo ga je povsem prevzelo že v zgodnji mladosti, ko je spoznal in se približal nekaterim znanim, celo odmevnim »pobiračem« granat, šrapnelov, jeklenih kroglic. Soočil se je tudi s tragičnimi pripovedmi o ranah, amputacijah, invalidnosti. Občutke, ki jih ni nabiral le iz pripovedi, temveč tudi iz pregledovanja kraških tal na Doberdobskem ter Komenskem Krasu ter še kje, je začel prenašati na papir in platno. Petnajst stvaritev je izbral za razstavo v Mavhinjah, kjer ga je predstavil sodelavec Aldo Rupel, ter obrazložil, v katero smer

se razvija njegova ustvarjalnost. Pred nekaj leti je napisal besedilo na osnovi poslušanja svojih prednikov, zlasti babice. Z občutkom je prenesel na papir življenje in izkušnje nekaterih občanov, ki so si med obema vojnama in tudi po zaključku druge služili vsakdanji kruh s prodajo železna, ki so ga pobirali v jarkih in na gmajni, v kavarnah in pod ruševinami skladišč, predvsem pa v tleh.

Besedilo bo dvojezično objavljeno čez nekaj mesecev v sklopu projekta z naslovom »Bunker«, ki ga uresničuje goriški Kulturni dom. Razstava pa bo vsekakor na ogled nekaj naslednjih tednov, kar smemo razumeti tudi kot lepo priložnost za izlet v Mavhinje in za odih v izvirno opremljeni domači osmici. (ar)

TRST - Jakob Müller na večeru DSI

Louis Adamič še danes aktualen

Predstavitev knjige o ameriško-slovenskem pisatelju

»Dela Louisa Adamiča so napisana na tak način, da v različnih obdobjih in razmerah pridejo v ospredje različne sestavine. To je nekaj, kar uspe samo dobremu pisatelju. Njegov literarni opus ni aktualen samo za Ameriko prve polovice 20. stoletja, temveč tudi za današnje dni.« Tega mnenja je publicist Jakob Müller, protagonist ponedeljkovega snidenja Društva slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani in urednik obsežnejše knjige o ameriško-slovenskem pisatelju z naslovom »Louis Adamič: Novi svet - ljudje in vizije.« Izdala jo je mestna knjižnica Grosuplje v okviru Domoznanske zbirke občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje.

Gre za antologijo približno sedemdesetih izbranih odlomkov iz dvanajstih Adamičevih knjig. Ti so urejeni na tak način, da se jih bere, kot da bi šlo za eno samo celoto. Razdeljeni so namreč v tri glavne tematske sklope: avtobiografske zapise, razmišljanje o narodnosti ter socialno analizo. Jakob Müller je delo jasno in natančno razčlenil, tako da pridejo v ospredje raznovrstni ključni elementi ustvarjanja književnika. Njegov lik mu je očitno segel zelo blizu, saj je predaval s prepričljivo zagnanostjo. Pri udeležencih večera je sprožil tako radovednost, da so mu postajali številna vprašanja.

Louis Adamič se je iz rodnih

Jakob Müller v DSI

FOTODAMI@

Grosupelj, ki so takrat spadale pod Avstro-Ogrsko, v Združene države Amerike izselil, ko je imel komaj 15 let. Ta izkušnja ga je v teku let privedla do spoznanja, da narodnost ni nekaj statičnega ali nespremenljivega, temveč dinamičen in interaktiven pojem. Seznanjanje večjih narodov z bogastvom manjših narodov je po njegovem mnenju temeljnega pomena. Njegova narodna in kulturna razmišljanja je Müller označil kot najbolj dragocena v celotnem opusu. Adamič je bil zelo angažiran tudi na družbenem področju. V knjigi »Dinamit« npr. opisuje zgodovino boja ameriških delavcev za boljše pogoje in večje delavske pravice. Tedanji ameriški politiki so ga predvsem v obdobju pred in med 2. svetovno vojno zelo cenili. Bil je v raznih svetovalnih komisijah, s predsednikom Rooseveltom oziroma z njegovo ženo Eleanor pa je imel tudi iskrene prijateljske odnose. Podpiral je Titove partizane, tako da je celo napisal pismo »svojemu prijatelju«, ameriškega predsedniku, s katerim ga je pozival, naj pomaga Jugoslaviji v boju proti okupatorju.

Kot je izpostavil predavatelj, je Adamič bil izrazit levičar, ki je znal biti marsikdaj izrazito kritičen. Nekateri so tako označili njegovo smrt za politični umor. Gasilci so ga namreč leta 1951 našli ustreljenega v gorečem domu. Müller je ugotovil, koliko fantazijskih spekulacij se je zgrnilo okoli tragičnega dogodka. Jugoslovanske oblasti so sicer res očitno nasprotovale knjigi »Orel in koronine«, v kateri opisuje dogajanje v Jugoslaviji in Titovo življenjsko pot. Da bi lahko izšla v slovenski različici, je bilo treba čakati 18 let. Kljub temu pa za trditev, da bi umor zagrešila Udba, ni nobenega utemeljenega dokaza in predstavlja torej preveč napihnjeno tezo. Mediji so se ob pisateljevi smrti tudi če v manjši meri razpisali tudi o domnevnem samomoru. Knjiga »Novi svet - ljudje in vizije« podrobneje razlaga različne hipoteze. Predvsem pa nas vodi skozi odtene večplastne Adamičeve osebnosti. (vpa)

Film Shoah danes v centru v Ul. Valdirivo

V Večkulturnem središču v Ul. Valdirivo 30 bodo drevi ob 20.30 predvajali film Shoah Claudi Lanzmana, s katerim filmski krožek Charlie Chaplin uvaja dvanajsto sezono ciklusa Da ne bi pozabili. Slednja poteka v sodelovanju z Odborom za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci.

TRST - Odkritje Povezava dveh proteinov povzročča raka

Povezava med dvema proteinoma je vzrok za rast rakotvornih celic in pojav metastaz. Do te ugotovitve so prišli raziskovalci vsedravnega inštituta za preučevanje rakastih obolenj Regina Elena iz Rima, Univerze v Trstu in vsedravnega laboratorija CIB znanstvenega parka Area na Padričah. Rezultate raziskave, ki jo je finančno podprlo združenje za boj proti raku Airc, je pred kratkim objavila specializirana znanstvena revija EMBO Reports.

Delo je opravila ekipa raziskovalcev, ki sta ji načelovala Giovanni Blandino z inštituta Regina Elena in Giannino Del Sal z Univerze v Trstu in iz laboratorija CIB. Predmet raziskave sta bila proteina p53 in YAP, ki sta, predvsem zaradi mutacij, med glavnimi povzročitelji rakastih obolenj oz. širjenja metastaz. Potem ko se je dolgo časa mislilo, da oba proteina vsak po svoje peljeta proti raku, je raziskava odkrila njuno povezanost: v medsebojni interakciji namreč aktivirata vrsto genov, ki spodbudijo nekontrolirano rast rakotvornih celic.

Odkritje, piše v sporočilu za javnost, ima velik klinični pomen, saj je zdaj mogoče razmišljati o prekinitvi oz. preprečevanju povezanosti med proteini YAP in p53 z načrtovanjem specifičnih terapevtskih strategij.

Rossetti: danes in jutri Otroci manjšega boga

V veliki dvorani Rossettijevega gledališča bo danes in jutri na sporedu drama Figli di un dio minore (Otroci manjšega boga) ameriškega dramatika in scenarista Marka Medoffa, po kateri je bila leta 1986 posneta filmska uspešnica z istim naslovom. Italijansko predstavo je režijsko postavil Marco Mattolini, v glavnih vlogah učitelja na šoli za gluhone Jamesa Leedsa in bivše učenke Sarah Normam, na katero se ljubezensko naveže, nastopata Giorgio Lupano in gluhonema igralka Rita Mazza, saj je za vlogo, ki jo je avtor napisal prav za gluhone igralko Phyllis Frelich, bistveno, da jo zaigra dekleta, za katero je znakovni jezik zares prvenstveno sredstvo komuniciranja. Tudi Lu-

pano se je za vlogo naučil osnov znakovnega jezika med štirinajstmesečnim delom s skupino zavoda za gluhone.

Nežna ljubezenska zgodba med učiteljem, ki uspešno vnaša v svoje delo nekonvencionalne prijeme, in dekletom, ki se je raje omejilo na varno, a omejeno življenje v okrilju zavoda, na katerem se je učila in dela, namesto da bi se spoprijela z zunanjim svetom, bo na italijanskih odrih zaživela v produkciji združenja Artisti Associati in ustanove Officine del Teatro Italiano s sodelovanjem italijanskega državnega zavoda za gluhe. Rossettijevo gledališče je predstavo vključilo v niz alternativne scene.

16

na kozi arji

Antjana Cestnik izpostavila knjigo Atula Gawandeja *Min-
ollen 10% cloveka*, ki spominja na knjigo Čarobno čre-
psihoterapevta Jorgea Bucaya *Po samoodvisnosti* in Pot
eth Gilbert *Velika čarovnja* ter Jesperja Julia z delov-
ivnost - nov in nevaren tabu.

a Kaloper je napovedala izid knjige o tesnobi in napa-
pisuje novinarka Damjana Bakarič, Cestnikova pa še
ovov, med katerimi so knjiga Leah Remini o sciento-
Adijo sladkor Sarah Wilson, nova kuharica Jamiea Oli-
vrhrana, enciklopedija za odrasčajočo mladino o dino-
knjig za mlade raziskovalce: *Roboti, Vreme, Človeško*
eta se še knjiga izletov Daria Corteseja *V objemu Slo-*
s - vodnik po arheoloških parkih avtorice Andreje Brez-

ljiv roman, a realnost oslavije»

na tiskovna agencija
rubriki Knjiga dneva
cenzijo knjige Čefurji
ana Vojnoviča, naslov
vodu v bistvu nespre-
aus!), je v italijanščino
Ravaggi, izdala pa za-
olo Petroni je v recen-
roman jezikovno gledano presenetljiv in izredno
d prevajalke zahtevalo izreden napor, saj si je mo-
sliti novo govorico, ki bi italijanskemu bralcu pri-
slovenščine, bosanščine, srbsčine in sploh slen-
mah, »v ljubljanski banlieue«, govoriijo priseljenci
je. Roman, ki pripoveduje o odrasčanju Marka in
ev, o njegovem odnosu do sosedov Slovencev in
so ostali v Bosni ...in ga imajo za »Janeza«. A tu-
ot izpostavlja Petroni, italijanskim bralcem osvet-
žave, o katerih vedo zelo malo. (pd)

TRŽAŠKO GLEDALIŠČE VERDI - Niz popoldanskih koncertov združenja Chamber Music

Uravnovešeno razmerje

Harfistka Jasna Corrado Merlak nastopila z italijanskim flavtistom Ancillottijem in izraelskim violistom Gotlibovichem

TRST - Talent, ki ga je tržaška harfistka Jasna Corrado Merlak pokazala že v zgodnjih najstniških letih, zdaj obkroža umetnico kot sij, ki njeno igro ožarja z doživetostjo in zrelostjo: njene vrline so spoznali prvovrstni glasbeniki, ki jo vedno pogosteje vabijo medse, in trio, v katerem je harfistka nastopila za prvi koncert niza 18. ob 18. uri (prireja ga društvo Chamber Music), je zazvenel kot vrhunsko srečanje treh čistokrvnih umetnikov. Flavtist Mario Ancillotti, mojster, ki že desetletja muzicira na najvišji mednarodni ravni, in mladi izraelski violist Yuval Gotlibovich sta s harfistko navezala dialog, ki je bil vseskozi pretanjen, rahločuten in navdahnjen z žlahtnimi idejami, ki so si jih mojstri podajali v blagovocnem soglasju.

To je omogočil tudi program, ki je vseboval dela dveh morda največjih francoskih mojstrov, vsaj kar se tiče repertoarja za tovrstni sestav. Tako Claude Debussy kot Maurice Ravel sta harfi posvetila nekaj svojih najlepših umetnin, če naj omenimo le Ravelov *Septet* in Debussyjeve *Sakralne in posvetne plese*, specifična literatura za trio pa ni bogata, zato so umetniki segli po transkripcijah, pomagali pa so si tudi sami, kot v primeru Debussyjevih *Six Epigraphes antiques* (Šest antičnih epigrafov), ki sta jih iz klavirskega parta za flavto in harfo priredila Ancillotti in Merlakova – rekli bi previdno, z lahko roko, ki ni želela obtežiti partiture, temveč ohraniti prosojnost, skoraj preprostost glasbenih linij. V tem slogu

Spored, ki ga je trio pripravil za tržaški koncert, je zaobjemal skladbe francoskih mojstrov Debussyja in Ravela

FOTODAMJ@N

je zazvenela tudi interpretacija: jasna in umirjena, ponotranjena in daleč od kakršnekoli ekshibicionistične ali virtuozne skomine. Šlo je za krstno izvedbo, ki je tudi zaznamovala srečen začetek sodelovanja.

Transkripcija je bila tudi Ravelova *Sonatina* – tudi v tem primeru iz klavirskega originala –, avtor pa je veliki harfist Carlos Salzedo, zato postane harfa v partituri os glasbenega dogajanja, ki je vseskozi živo in zanimivo: poustvarjalno fantazijo, ki jo Merlakova razvija v prelestni barvni paleti, v dotiku, ki osmišlja vsako fra-

zo, sta Ancillotti in Gotlibovich dopolnila in obogatila z muziciranjem, ki se je čudovito zlivalo v celoto, obenem pa izpostavilo zrelo suverenost flavtista in utripajoč temperament violista.

Posrečena zvočna kombinacija, v kateri harfa ovija svetli zvok flavte in topli zvok viole z mavričnim ekspresivnim bogastvom, je zasijala tudi v Debussyjevi *Sonati za flavto, violo in harfo*, edini skladbi, ki je bila originalno napisana za sestav. Francoski komponist je glasbila zllil v očarljive kombinacije z izostrenim čutom za

specifiko posameznega instrumenta: absolutno uravnovešeno razmerje, v katerem se je posameznik vseskozi prilagajal celoti, obenem pa razvijal svojo lastno vizijo, je v dvorani ustvarilo tančico zamaknenosti in otipljive koncentracije.

Aplavzi, ki so se dvignili v Mali dvorani gledališča Verdi, so bili navdušeni in vztrajni, trio pa seveda ni imel posebnih dodatkov na zalogi, zato pa je ponovil zadnji stavek Debussyjeve sonate, še bolj prepričljivo in zapeljivo kot prvič.

Katja Krajc

ki

ROŠA

številni
orji, kot
ček, Li-
idit, Ru-
pančič,
erl, Ana
panojih
nih del.
starejše
knjiga
črtic in
desetih
je mo-
m ome-
edki so
nski pi-
e, kate-
gled tu-
ilustra-
dnik pri
je del 8.
nostne
bruarja.
založba

Roša

Primorski dnevnik je edini časopis, ki brezplačno že zgodaj jutraj prihaja na vaš dom. Tudi za leto 2016 ostaja naročnina nanj tako kot letos **230€**. Plačati jo je treba do 31.1.2016 in vsak izvod vas bo tako stal le **0,76 evra**.

Ob 70-letnici dnevnika vsem naročnikom poklanjamo **dragoceno darilo: zbornik "Primorski dnevnik - Okno v svet Slovencev v Italiji"**, ki prinaša bogat pregled dolgoletne dejavnosti dnevnika, ljudi, ki so ga ustvarjali in skupnosti, kateri je namenjen.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika nudimo **brezplačen dostop do spletne verzije časopisa**. Ob tem lahko brezplačno objavljajo male oglase in čestitke brez okvirja.

informacije: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

POZOR!
Tudi letos
nespremenjena
naročnina.

TO JE...
DEJSTVO!

GORICA - Občina in pokrajina o absentizmu med javnimi uslužbenci

»Odsotnost z dela pri nas ni problem«

Rimska vlada bo na današnji seji obravnavala več izvršilnih odlokov, ki so povezani z reformo javne uprave. Med temi naj bi bil tudi odlok o poostitvi kazni za javne uslužbence, ki neupravičeno izostajajo z dela: po novem naj bi zaposleni v javnem sektorju, ki jih zasačijo pri hujših kršitvah delovnega časa ali zlorabah pravice do bolniških in drugih dopustov, tvegali odslovice z delovnega mesta v 48 urah. S tem želi vlada zmanjšati pojav neupravičenega absentizma, ki je v Italiji zelo razširjen, kot dokazuje zadnja škandala v občini Sanremo in v muzeju ljudske umetnosti v rimski četrti Eur, kjer je več zaposlenih prihajalo v službo, žigosalo kartice ter mirno odhajalo drugam, na primer v športno stavico.

»Takah problemov k sreči nimamo,« pravi goriški podžupan in odbornik za osebje Roberto Sartori, pri katerem smo se pozanimali, kakšno je stanje na goriški občini. »Delež izgubljenih delovnih dni pri nas sploh ni primerljiv s tistimi, ki jih beležijo drugod po Italiji. Sam veliko ur preživim po raznih občinskih uradih in imam opravka z ljudmi, ki vestno opravljajo svoje delo,« zagotavlja Sartori, ki ne pomni, da bi v zadnjih letih na goriški občini zabeležili kakšno hudo kršitev delovnega časa. »Uslužbenci žigosajo svoje kartice ob prihodu in odhodu iz občinske stavbe, tudi ko gredo na kavo,« poudarja podžupan.

Po podatkih, ki so objavljeni na spletni strani goriške občine, je najvišji delež odsotnosti z delovnega mesta v letu 2014 imela direkcija za organizacijo, upravljanje s človeškimi viri in županov kabinet, ki jo vodi funkcionar in občinski tajnik Tonino Di Gianantonio: delež odsotnosti zaradi bolezni, porodniških dopustov, nege ožjih družinskih članov ipd. je bil 9,8-odstoten, na drugem in tretjem mestu pa sta direkcija za socialo, kulturo in turizem (9,1%), ki jo je do lanske jeseni vodila Manuela Salvadei, ter oddelek za redarsko službo in proizvodne dejavnosti, ki ga vo-

Goriško županstvo (levo); pokrajinska palača (spodaj)

BUMBACA

di Marco Muzzatti (8,5%). Za leto 2015 so na spletni strani občine za zdaj objavili mesečne podatke od januarja do novembra: najvišji, 16,3-odstotni delež odsotnosti je v januarju dosegla Di Gianantoniova direkcija, pri čemer pa Sartori opozarja, da je treba pri prebiranju teh podatkov upoštevati tudi število uslužbencev posameznih oddelkov in uradov.

Bistveno višje stopnje odsotnosti najdemo v dokumentu, ki je objavljen na spletni strani goriške pokrajine, ti podatki pa niso primerljivi z občinskimi. Vanje je namreč pokrajina vključila tudi odsotnosti zaradi dopustov, medtem ko so jih na občini izpustili. Na pokrajini je posledično stopnja absentizma najvišja v mesecu avgustu: »rekorder« je oddelek pokrajinske policije, ki je avgusta 2015 zabeležil kar 66,67-odstotni delež odsotnosti. »Podatki o izostajanju z dela pokrajinskih uslužbencev niso nad povprečjem. Pojava pretiranega absentizma in hujših kršitev, o katerih beremo v časopisih, pri nas ne beležimo,« pravi pokrajinska odbornica za osebje Vesna Tomsič, ki vladnemu predlogu o poostitvi kazni ne nasprotuje, čeprav meni, da »dokazati krivdo uslužbenca v 48 urah ne bo najbolj enostavno«. (ale)

MOŠ - Sojenje Med delovnim časom na kavo in na sprehod

Če na goriški občini in pokrajini ne beležijo hudih kršitev, je pred dvema letoma v Posočju močno odmevala novica o dveh delavcih občine Moš, katerima je goriško sodišče odredilo sojenje zaradi suma goljufije in grabeža. Povod za preiskavo so bila pričevanja občanov, ki so poklicali finančno stražo in ovadili omenjena občinska uslužbenca: v mali občini, ki ima okrog 1600 prebivalcev, njunih sprehodov in pogostega posedanja po kavarnah v delavski obleki niso mogli spregledati.

Finančni stražniki, ki jih je koordiniral namestnik goriškega državnega tožilca Michele Martorelli, so v dveh mesecih pri dvoji osumljencev zabeležili vsaj štirideset primerov neupravičene odsotnosti z delovnega mesta. Moška sta se kar z občinskimi vozilom odpravljala po nakupih, med delovnim časom pa sta si tudi privoščila marsikatero kavo in aperitiv v vaških kavarnah. Delovni čas sta včasih posvečala tudi urejanju domačega in drugih vrtov, sproščenim jutranjim sprehodom po kolesarskih stezah na Prevali in podobnim dejavnostim. Skratka, privoščila sta si marsikaj, finančna straža pa je vse njune premike zabeležila. Pri delu je preiskovalcem pomagala tudi občinska uprava iz Moša.

SOVODNJE - Gradnja novega parka

Načrt bodo spremenili

Privoščili si bodo boljši namakalni sistem - Dela, ki so vredna 300 tisoč evrov, se bodo predvidoma zaključila spomladi

Gradbišče novega občinskega parka v Sovodnjah že nekaj časa sameva. Delavce podjetja Tecno.Geo iz Campoformida so na zemljišču, ki ga je nekoč zasedalo nogometno igrišče, zadnjič videli pred božičnimi prazniki, nakar so se dela prekinila. Kaj se je zgodilo? »Odločili smo se za manjšo spremembo načrta,« pojasnjuje sovodnjska županja Alenka Florenin, po kateri je podjetje v prejšnjih mesecih uredilo pločnike in napeljavo, naslednja faza pa bo namestitve namakalne naprave. »Sprememba načrta je povezana ravno s sistemom namakanja. V prvotnem projektu je bila predvidena zelo osnovna namakalna naprava, glede na dober popust, ki nam ga je na razpisni ceni ponudilo podjetje Tecno.Geo, pa si bomo lahko privoščili avtomatskega,« pravi županja. Za pripravo spremembe načrta bo potrebnih nekaj tednov, po odobritvi v občinskem odboru pa bodo dela spet stekla in se predvidoma zaključila spomladi.

Za projekt, s katerim želi uprava urednotiti središče vasi in domačinom

Gradbišče v Prvomajski ulici

BUMBACA

zagotoviti nov in urejen kraj druženja ter preživljanja prostega časa, je dežela Furlanija Julijska krajina zagotovila 300.000 evrov, ki jih bo izplačala v petnajstih letih. Po načrtu se bo novi občinski park raztezal na območju približno polovice nekdanjega nogometnega igrišča. Gre za okrog 6000 kvadratnih

metrov obsežno površino južno od ceste, ki vodi proti Štradalti. Tam bodo uredili park z med seboj pravokotno speljanimi potmi in vijugasto stezo, zelenicami, klopmi, primerno razsvetljavo, fontano in s koši za odpadke. »Postaviti nameravamo tudi otroška igrala,« zaključuje županja Alenka Florenin. (ale)

NOVA GORICA

Policija prijela torbičarja

Novogoriški policisti so prijeli moškega, ki je konec lanskega decembra in v začetku letošnjega leta zagrešil štiri drzne tatvine in enako število ropov trgovin. Policisti so prvo prijavo drzne tatvine prejeli 29. novembra. Neznanec je v Cankarjevi ulici v Novi Gorici med hojo dohitel 43-letno občanko, ji z ramena strgal torbico in z njo pobegnil. Nekaj dni za tem so policisti v večernem času obravnavali drzno tatvino na parkirnem prostoru v Kidričevi ulici, kjer je neznanec pristopil do 43-letne ženske in ji iz rok iztrgal torbico. Nekaj dni kasneje je tat v enem večeru »udaril« dvakrat. Najprej je v podhodu druge garažne hiše, v neposredni bližini večje trgovine, v Ulici Gradnikove brigade simuliral slabost v trenutku, ko je mimo prišla 59-letna ženska, ki mu je nič hudega sluteč hotela pomagati. Ko se mu je približala, ji je iz rok iztrgal torbico in pobegnil. Kmalu zatem je v bližini avtobusne postaje v Novi Gorici 22-letni občanki z ramena poskušal iztrgati torbico, vendar se je ženska uprla in torbice ni izpustila.

Dva dni kasneje je neznanec oropal trgovino v Ulici Gradnikove brigade. Maskiran je vstopil, blagajničarki zagrozil s kovinsko palico in zahteval, da odpre blagajno. Ko je prodajalka to storila, je pograbil denar in pobegnil. Dva dni kasneje je v večernem času izvršil rop v trgovini v Erjavčevi ulici. Tudi tokrat je maskiran vstopil v trgovino in trgovko z grožnjami prisilil, da je odprla predal blagajne, iz katere je pobral denar.

Novogoriški policisti so 4. januarja preiskovali dva ropa trgovin. V večernem času je neznanec maskiran vstopil v trgovino na Delpinovi ulici v Novi Gorici ter blagajničarki z grožnjami, ki jih je podkrepil z injekcijsko brizgo in iglo prisilil, da je odprla blagajno, iz katere je vzel denar. Istega večera je vstopil še v trgovino v Šempetru pri Gorici, kjer je blagajničarki zagrozil z železno palico in od nje zahteval denar. Blagajničarka se mu je uprla in pričela klicati na pomoč, kar je storilca očitno zmedlo in je urno pobegnil.

Novogoriški policisti in kriminalisti so s pomočjo tolminskih policistov sum osredotočili na 30-letnega moškega iz okolice Tolmina. V predkazenskem postopku so zbrali dovolj podatkov, da so ga osumili za dve drzni tatvini, ki sta bili storjeni 7. decembra v Kidričevi in Ulici Gradnikove brigade in od preiskovalnega sodnika okrožnega sodišča v Novi Gorici pridobili odredbo za hišno in osebno preiskavo. Novogoriški policisti in kriminalisti so 6. januarja zjutraj z odredbo potrkali na vrata osumljenca in mu odvzeli prostost. Pri njem so opravili preiskavo, ki je bila več kot uspešna. Zasegli so predmete, ki so moškega povezali še s storitvijo ropov, ki sta bila izvršena 9. decembra v Ulici Gradnikove brigade in 4. januarja v Šempetru pri Gorici.

V času pred prijetjem je moški v tolminski občini zagrešil tudi kaznivo dejanje nasilja v družini in kaznivo dejanje neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami. Policisti so ga 7. januarja s kazensko ovadbo, v kateri so ga ovadili zaradi utemeljenih sumov storitve dveh tatvin in dve kaznivi dejanja rop, za nasilje v družini in neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami privedli k dežurnemu preiskovalnemu sodniku okrožnega sodišča v Novi Gorici, ki je zanj po zaslišanju odredil pripor. Novogoriški policisti in kriminalisti intenzivno preiskujejo še dve drzni tatvini in dva ropa trgovin, za katere menijo, da jih je oz. so jih izvršili drugi neznan storilci. (km)

Tako naj bi zgedel ropar...

Fotorobot roparja

Novogoriška policija intenzivno preiskuje okoliščine sobotnega oboroženega ropa v Brumotovi pekarni v Erjavčevi ulici v Novi Gorici. Ropar je prodajalki, ki je hotela lokal zapustiti po končani službi, grozil s pištolo, s sodelavko jo je zaklenil v prodajalno in pobegnil z nekaj sto evrov plena.

Neznani storilec je bil po sedanjih ugotovitvah visok približno 180 centimetrov, srednje postave, na glavi je imel temnejšo kapo, oblečen je bil v temnejša oblačila. Policija je včeraj objavila tudi fotorobota storilca, ob enem naproša vse očividce, naj se oglašijo s koristnimi informacijami. (km)

VRH - Jamarski klub Kraški krti

Raziskujejo jame in podzemne vodne vire

Jamarsko leto se je začelo z odkritjem jame pri Martinščini

Raziskovanje jame Dominik (levo in desno)

FOTO KRAŠKI KRTI

Z gumenjakom v jami Nevio pri Selcah

FOTO KRAŠKI KRTI

Navezujejo prijateljske stike s sorodnimi društvi iz bližnje in daljne okolice, hkrati se vključujejo v številne raziskovalne projekte. Jamarski klub Kraški krti je v nedeljo, 10. januarja, priredil tradicionalno srečanje ob začetku novega jamarskega leta, ki se ga je udeležilo nad 70 jamarjev iz Italije, Slovenije in Avstrije. Dopoldne so odpravili v jamo v bližini Martinščine, ki je bila sicer pred leti že raziskana, nato pa so nanjo pozabili, tako da je bilo njeno ponovno odkritje prijetno presenečenje. Dopoldanskemu raziskovanju je sledilo tradicionalno druženje v jamarski koči na Vrhu, kjer ima društvo svoj sedež.

Odkrivanje in popisovanje novih jam je nasploh eno izmed glavnih delovnih področij Kraških krtov, ki vsako leto odkrijejo od pet do šest novih jam. »V zadnjem obdobju veliko energij vlagamo v raziskovanje vodnih virov v našem podzemlju. Sodelujemo z Univerzo v Trstu in z nekaterimi sorodnimi društvi, s pomočjo katerih analiziramo vse podzemne vode, ki se iztekajo v jame, predvsem v okolici Brestovice. Želimo namreč temeljito preučiti vpliv, ki ga na tem ozemlju ima Timava. Študije opravljamo tudi na pritokih Soče, ki so podzemno povezani z Doberdobskim jezerom in z raznimi kraškimi jamami. Računamo, da bomo ob koncu raziskovanja objavili publikacijo z izsledki opravljenega dela,« razlaga predsednik Kraških krtov Edward Gergolet.

Leto 2016 bo za jamarsko društvo s sedežem na Vrhu pestro. »Po leg rednega delovanja bomo februarja predstavili kraške podzemne znamenitosti učencem in dijakom osnovnih, nižjih in višjih srednjih šol iz Milj. Maja bomo priredili tečaj za tiste, ki bi se radi približali jamarskemu svetu. Ob četrtkih bodo potekale teoretske delavnice, na katerih bomo spregovorili o geologiji in o jamarskih tehnikah, ob nedeljah bo na vrsti praktični del tečaja, med katerim se bomo spuščali in sicer nekoliko manj zahtevne jame,« pojasnjuje predsednik jamarskega kluba.

V drugi polovici leta se bodo udeležili tradicionalnega jamarskega trikotnika prijateljstva, ki ga izmenično prirejajo italijanski, slovenski in avstrijski jamarji; letos bo priljubljeno srečanje v Sloveniji. (av)

Lavrenčič, Patat in Mattiussi (zgoraj); udeleženci srečanja (desno)

BUMBACA

Izjemen doprinos so dali tudi na goriški fronti

Goriški fronti in sploh partizanskemu boju na Goriškem je bilo posvečeno dobro obiskano srečanje, ki so ga prejšnji teden v Doberdobo izpeljali krajevna sekcija VZPI-ANPI Jože Srebrnič, raziskovalni center Gasparini, kulturno društvo Jezero in doberdobska občinska uprava.

Uvodoma je prisotne nagovoril predsednik doberdobske borbenske sekcije Mario Lavrenčič in se spomnil sramotnega pisma, ki ga je doberdobski občini leta 1994 poslalo obrambno ministrstvo. V njem so zapisali, da med drugo svetovno vojno v doberdobski občini niso razvili nobene pomembne odporne in partizanske dejavnosti, zato pa naj bi si ne zaslužili vključitve med kraje, ki so aktivno sodelovali

v osvobodilnem boju. Lavrenčič je poudaril, da pismo predstavlja žalitev za vse občane in še zlasti za padle iz doberdobske občine, ki jih je bilo kar 76. Pri tem je Lavrenčič opozoril, da so se doberdobski občani množično udeležili tudi goriške fronte in na njej plačali visok krvni davek; v bitki z veliko številnejšim in boljše opremljenim nemškim okupatorjem je padlo dvajset domaćinov.

V nadaljevanju sta spregovorila tajnik centra Gasparini Dario Mattiussi in raziskovalec krajevne zgodovine, sicer krminski župan Luciano Patat, ki je predstavil svojo knjigo o goriški fronti »La battaglia partigiana di Gorizia. La resistenza dei militari e la Brigata Proletaria (8-30 settembre 1943)«, o vsebini katere je Primorski dnevnik že poročal. Za glasbeno popestritev je med predstavitvijo knjige poskrbela skupina No-Bel.

DOL-JAMLJE - Kongres sekcije VZPI-ANPI Število članov naraslo, podpora centru Gasparini

Tajnik Zulian med posegom

FOTO B.V.

V jameljskem večnamenskem kulturnem centru je bil minulo soboto 16. kongres sekcije VZPI-ANPI Dol-Jamlje. Udeležilo se ga je 24 članov, nekateri izmed njih so s pooblastilom volili tudi za tiste, ki se kongresa in volitev niso mogli udeležiti. Prisotna sta bila tudi predstavnik doberdobske občinske uprave Danjel Jarc in predstavnik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Mario Lavrenčič. Po izvolitvi delovnega predsedstva in volilne komisije, ki so jo sestavljali Paolo Vizintin, Guido Devetak in Joško Radetti, so bila na dnevnem redu poročila. Predsednik Jordan Semolič je najprej pozdravil prisotno partizanko Marijo Kuk in vse ostale poslušalce in podal kratek zgodovinski oris sekcije. Spomnil se je, kako so se odborniki sestajali 34 let na domačiji partizana in sedaj častnega predsednika Mirka Perica, danes pa ima sekcija sedež in partizansko knjižnico v prvem nadstropju večnamenskega centra v Jamljah. Svoj govor je zaključil z mislijo, da vsi moramo delati za svobodo, enakopravnost, dostojanstvo, biti moramo vedno na strani nižjega sloja in delati trmasto proti fašizmu, ki nam je vsilil vojno in veliko gorja.

Tajnik Patrik Zulian je pojasnil, da se je 15. kongres VZPI-ANPI vršil leta 2011, sekcijski kongres pa novembra 2010. »Sekcija Dol-Jamlje je zdrava, živa in je kljub temu, da se zaradi bioloških danosti partizanske vrste redčijo, v polnem vzponu. Na kongresu leta 2010 je sekci-

GORICA Danes vgradijo tlakovce

Tlakovec spomina BUMBACA

V Gorico danes prihaja nemški umetnik Gunter Demnig, ki bo v pločnike vgradil trinajst tlakovcev v spomin na deportirane goriške Jude. Ob 9. uri bo pet tlakovcev nameščenih ob Trgu Paccasi v spomin na člane družin Schumann in Armani, ob 9.30 bodo tri tlakovce vgradili v Ascolijevi ulici (družina Iacoboni); ob 10. uri bo v Garibaldijevi ulici osrednja svečanost, ki bo odprta javnosti. Ob prisotnosti župana Ettoreja Romolija in tržaškega rabina Eliezerja Shai Di Martina bo Demnig vgradil štiri tlakovce; z njimi se bodo spomnili družine Luzzatto in Emme Michelstaedter. Zadnji tlakovec bodo namestili v spomin na Ferruccia Leonija v Mazzinijevi ulici.

Novi odbor sestavljajo Patrik Zulian, Joško Vizintin, Zvonko Frandolič, Jordan Semolič, Bruna Visintin, Karlo Kobal, Jordan Radetič, Darjo Legiša, Zdravko Soban, Mario Vizintin in David Croselli. (bv)

NOVA GORICA - Bodoča navezava na kolesarsko pot Solkan-Plave

Nova brv čez Sočo leta 2017

Kolesarska pot Solkan-Plave je že skoraj dva tedna odprta, medtem ko na 300-metrskem kraku proti Italiji poteka odpravljanje še zadnjih pomanjkljivosti pred tehničnim pregledom, obenem je v pripravi dokumentacija, ki je potrebna za pridobitev uporabnega dovoljenja. »Ta del kolesarske povezave bo predan v uporabo po pridobitvi uporabnega dovoljenja, predvidoma v februarju 2016,« so za Primorski dnevnik pojasnili na republiški Direkciji za investicije (DRSI), saj gre za državno investicijo. Kolesarji in pešci sedaj na kolesarsko pot dostopajo s Sabotinske ceste, kar pa ni ravno varna rešitev. V pripravi so projekti za boljši dostop, ki bo vključeval izgradnjo nove brvi čez Sočo.

Projekt navezave na kolesarsko pot, ki vključuje izgradnjo brvi, se bo predvidoma v letošnjem in prihodnjem letu uresničil s pomočjo Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje oz. projekta park Isonzo-Soča. Omenjeni 300-metrski krak proti Italiji bo dobil še okrog 160 metrov dolg podaljšek do državne meje, tega bo financirala novogoriška mestna občina, zgrajen pa bo še 457 metrov dolg odsek proti brvi, ki bo prečkala Sočo.

DRSI torej nadaljuje z dokončanjem 300-metrskega odseka, ki sodi v sklop pred kratkim odprte glavne kolesarske povezave od Plavi do Solkana oz. solkanskega cestnega mostu. »Ta 300-metrski odsek še sodi pod državno investicijo. Od tam naprej investicijo nadaljuje novogoriška mestna občina. V postopku priprave je dokumentacija za izvedbo navezave od državne kolesarske povezave do brvi čez Sočo in sočasno odseka proti meji z Italijo. Gre torej za dva

Bodoča navezava proti brvi (levo); odsek proti Plavam (desno)

FOTO K.M.

kraka,« je za Primorski dnevnik pojasnila Andreja Trojar Lapanja, vodja projektne pisarne na novogoriški mestni občini.

Omenjena brv bo na levem bregu Soče sidrirana v višini zatravljene strehe tamkajšnjega kajak centra. »Na tisti lokaciji je predvidena priključitev brvi na levi strani Soče. Na desni strani pa po zračni liniji na nasprotnem bregu,« pojas-

njuje sogovornica. Ker se na desnem bregu Soče brv ne bo ujela s krakom, ki ga je zgradila država, bo občina dogradila manjkajoči del, se pravi dodatnih 457 metrov kolesarske povezave. »Kar se tiče brvi, je bila že izvedena recenzija projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, ker gre za zahtevnejši objekt. V načrtu je priprava doku-

mentacije za izvedbo (PZI dokumentacije). To sta tudi dve povezani investiciji, ki sta prioriteta v okviru sredstev Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje,« pojasnjuje Andreja Trojar Lapanja, ki glede časovnic, povezanih s temi načrti dodaja: »Resda moramo mi še zagotoviti ustrezne pogoje kar se tiče projektne dokumentacije, je pa časovnica, po kateri se bo projekt uresničeval, vezana na izvajanje projekta Park Soča-Isonzo. Na ravni celotnega programa morajo biti urejene vse zadeve, se pravi najprej program Interreg Slovenija-Italija, da se začnejo pogoji za izvajanje tega programa, in po drugi strani mora EZTS GO zagotoviti izpolnjevanje pogojev za posredniško telo in predvideti način, kako bo izvajal ta dva strateška projekta: čezmejno zdravstvo in naravni park Soča-Isonzo.«

Dokumentacija bo po njenih besedah pripravljena v krajšem roku znotraj dveh mesecev in pol. »Potem pa je vse odvisno od programov čezmejnega sodelovanja in EZTS GO. Realno gre izgradnjo brvi in omenjeno navezavo pričakovati v letu 2017, predvsem zaradi

vseh teh postopkov, če bodo le-ti stekli hitreje, bo tudi časovnica krajša,« pravi sogovornica. Znaná so tudi okvirna sredstva za omenjene investicije: projekt za izvedbo brvi naj bi bil izvedljiv v okviru nekaj 10.000 evrov, izvedba brvi pa bo po grobih ocenah veljala 700.000 evrov. (km)

Jana Drassich

BUMBACA

SOVODNJE Glasbeno voščilo

Sovodnjska županja Alenka Florenin nam je poslala v objavo dopolnilo k poročanju o nedeljskem glasbenem voščilu, ki ga objavljamo v nadaljevanju. »Novoletno glasbeno voščilo, kot ga prirejamo v zadnjih letih, zahteva sinergičen in dobronameren pristop vseh, ki so soudeleženi v procesu nastajanja dogodka, od posameznega člana zbora do solistov, glasbenikov in dirigentov ter navsezadnje društev, ki so v prvi vrsti vprežena v organizacijo. Gre namreč za dogodek, ki je osnovan na prepletanju in ne na zaporedju posameznih elementov. V času priprav, od prvega sestanka do samega koncerta, pa nekateri posamezniki opravijo dodatno vlogo koordinatorja in spodbujevalca, ki je pred očmi publike manj zaznavna. Toliko bolj je ta vloga zahtevna v trenutku, ko se želi v program vključiti nastop poklicnega kantavtorja kot je Rudi Bučar, ki je z veseljem sprejel izziv za skupen nastop. To sem v svojem nedeljskem posegu tudi izpostavila, zgodilo pa se je, da je v tokrem članku izpadlo prav ime osebe, ki se je v tem smislu posebej angažirala (ob v članku omenjeni Martini Gereon), da so otroci in ženski zbori lahko doživeli nekaj posebnega in nevsakdanjega, namreč to, da lahko nastopijo z vrhunskim izvajalcem. Hvala torej Jani Drassich za njen doprinos in čudovito vsestransko sodelovanje, ki gre precej preko zgolj glasbenih okvirov, rada pa bi še dopolnila ekipo sodelujočih pevovodij z dirigentkami otroških zborov Valentino Nanut, Eriko Tomsič in Karen Ulian ter s pevovodjo Bodeče neže Matejo Černic, ob v članku že omenjeni Zulejke Devetak. Občinstvo, ki vsako leto zasede telovadnico do zadnjega koticčka, ceni ta trud in uživa ob skupnem programu, ki vse bolj vrednoti mlade domače talente, kar je pravzaprav naša želja in poslanstvo.«

GORICA - Jutri

Pod lipami Božo Rustja

Govor bo o tiskani besedi

Januar je mesec, ki ga vsako leto posvečamo katoliškemu oz. verskemu tisku. Tudi organizatorji Srečanj pod lipami, in sicer krožek za družbena

Božo Rustja

vprašanja Anton Gregorčič in Kulturni center Lojze Bratuž, posvečata en četrtkov večer v mesecu januarju pogovoru z gostom, ki je vpet v slovenski katoliški medij. Letošnji gost bo mag. Božo Rustja, primorski duhovnik, ki je doma na Vipavskem, glavni urednik revije Ognjišče, pa tudi knjižnih izdaj, ki izhajajo pri Ognjišču, tiskovni predstavnik koprške škofije, avtor številnih knjig, člankov, esejev. Z Božom Rustjo se bo jutri, 21. januarja ob 20. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž pogovarjal prof. Peter Černic, predsednik zadruge Goriška Mohorjeva, ki je odgovarja za izdajo tednika Novi glas, knjig Goriške Mohorjeve družbe in otroške revije Pastirček.

V ospredju pozornosti bodo teme, ki so vezane na tiskano besedo, pa naj bo to časnik ali knjiga, ki v današnjem času doživlja spremembe in je pred novimi izzivi. Govor bo tudi o vsebinah, ki so posredno in neposredno vezane na Cerkev, krajevno in vesoljno, prostor, ki ga ima v slovenskih medijih, vlogi katoličana v slovenski družbi, o sodelovanju z zamejskim prostorom... Pozornost bo seveda tudi na tem pomembnem žarišču katolištva, ki ga za Primorsko in vseslovenski prostor predstavlja Ognjišče: revija je lani beležila 50-letnico izhajanja, knjižne izdaje so zelo priljubljene, radio med najbolj poslušanimi v Sloveniji. Govor bo o prehojeni poti in novih načrtih.

GORICA - Koncert Mednarodne operne akademije Križ

In sijale so zvezde

Razmišljajo tudi o ustanovitvi mednarodnega mladinskega pevskega zbora

Koncert na goriškem gradu

BUMBACA

Grofova dvorana goriškega gradu je bila v petek zvečer pretresna za vso publiko, ki je prisluhnila koncertu božičnih napevov z naslovom *In sijale so zvezde*. Nastopili so solisti in zbor Mednarodne operne akademije Križ pri Trstu, zborovodja je bil Fulvio Trapani, pianistka Desirè Broggi, dirigiral je Alessandro Svab. Med večerom se je med drugim odlično obnesel nastop, pri katerem je sodelovala skupina kakih petindvajsetih otrok iz osnovnih šol Ungaretti in Pecorini iz Gorice, ki so bili soudeleženi pri projektu *Mladi na oder - Ragazzi...all'opera!*. Večer je potekal na pobudo Mednarodne operne akademije Križ, ki je kot običajno poskrbela za večjezični glasbeni koncert, saj je bilo v petek slišati slovenske, italijanske, francoske, španske, nemške, angleške in ruske pesmi.

»Že od samega začetka s pomočjo glasbe poudarjamo pomen večjezičnosti in večkulturnosti. Tokrat

smo se v zadnjem hipu odločili, da v koncert vključimo tudi osnovnošolske učence, ki so se navdušeno lotili izziva. Sami so žrtvovali šolski odmor, da bi se lahko odlično pripravili. V preteklosti smo že uspešno sodelovali tudi s slovenskimi šolami. Navdušeni so bili tudi starši, tako da bi lahko v pri-

hodnosti ustanovili mednarodni mladinski zbor,« pravi dirigent Alessandro Svab, ki je med drugim pred kratkim postal koordinator za šolske projekte na italijanskem generalnem konzulatu v Moskvi, skrbi pa za promocijo italijanskega jezika v Rusiji in ruskega v Italiji v sklopu programa PRIA. (av)

Nudijo oskrbo rastočemu številu starostnikov

V centru za Alzheimerjeve bolnike ter v domovih za starostnike Corradini in De Gressi v Ronkah so lani zabeležili izreden - kar 93,73-odstotni - porast števila oskrbovancev. Skupno so našli kar 34.155 dni oskrbe; iz ronške občine je doma 14.148 obiskovalcev, 4635 iz Foljana-Redipulje, iz Tržiča pa 3153. Povečano prisotnost so zabeležili tudi v

dnevni centrih, ki jih je lani obiskovalo 55 starostnikov iz Ronk, 19 iz Foljana-Redipulje, 17 iz Škocjana, 16 iz Tržiča, 14 iz Turjaka, 9 iz San Piera, 8 iz Štarancana, 2 iz Doberdoba in dva iz drugih občin. »Povprečna starost prebivalstva se viša tudi v Laškem, zato moramo storitvam in domovom za starostnike posvečati posebno pozornost,« poudarja ronški občinski odbornik Enrico Masarà in napoveduje, da bodo skušali še povečati naložbe, ki so posvečene negovanju in skrbi za starejše občane.

VRH - Poslovila se je Amalija Devetak Za vsakega imela prijazno besedo

Poslovila se je Amalija Devetak - Malka. Rodila se je 14. marca 1924 pri Mišinovih na Vrhu kot prvorojenka materi Alojziji Žigon iz Zagradca pri Komnu in Ivanu Devetaku. Imela je dve sestri - Lojzko, ki je preminula pred dvema letoma, in Štefanijo, ki živi v Gabrjah. Že od mladega je bila navajena trdega dela, najprej na domači kraški kmetiji, nato kot dekla pri raznih kmetih na Goriškem in pri kamnoseku Cotiču v Sovodnjah. Pred in med drugo svetovno vojno je kot mnoga druga kraška dekleta s kolesom vozila mleko z Vrha v Tržič, kjer je navezala prijateljske stike s številnimi domačini, saj je nekaterim revnejšim družinam pomagala z mlekom in različni kmetijskimi izdelki. Iz druge svetovne vojne se je največkrat spominjala dogodka, ko ji je župnik iz Temnice rešil življenje pred četniki, potem ko je pritril njeni verziji, da je njegova sorodnica in da je vino, ki ga je imela s seboj, namenjeno cerkvi.

Po vojni se je poročila z Ludvikom Devetekom, bivšim predsednikom vrhov-

AMALIJA
DEVETAK

ski sekcije VZPI-ANPI; v zakonu sta se jima rodila dva sinova, Karlo in Ivo. Malka je po moževi smrti leta 1977 sama skrbelo za sinova in jima omogočila, da sta doštudirala in prišla do službe. Živela je skromno in z velikim spoštovanjem do sočloveka, prav vsakomur je namenila prijazno besedo. V zadnjem obdobju so ji bili v veselje vnuki Goran, Vesna in Mitja. Še posebej je bila ponosna na vnuka Erika, ki je postal doktor znanosti iz fizike v Oxfordu in ji je pred kratkim iz Anglije pripeljal na obisk pravnikinjo Tanjo.

Ponedeljkov večer v Kulturnem domu

Polna dvorana za Mlakarjev Pašjon

Gledališka umetnost - v okviru abonmajske sezone SSG 2015/2016 - je v ponedeljek ponovno pritegnila pozornost goriške publike. Kulturni dom je bil razprodan do zadnjega sedeža, za kar nosi glavno zaslugo no-

vogoriški gledališki igralec Iztok Mlakar, lanskoletni prejemnik nagrade Komigo. Mlakar se je predstavil s komedijo *Pašjon*, ki je nastala kot koprodukcija SNG Nova Gorica in gledališča Koper, režijo je podpisal Vito Taufer; Mlakar v igri izpisuje Kristusovo življenje, delovanje in trpljenje v svojem izvirnem komičnem žanru z značilnim narečnim govorom in

prepletanjem dramskih prizorov s songi.

Naslednja predstava v okviru abonmajske sezone SSG v Gorici bo v ponedeljek, 1. februarja, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuz. Na sporedu bo groteska bavarskega dramatika Mariusa von Mayenburga *Pes, noč in nož* v priredbi SSG in režiji Matjaža Fariča.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

Gledališče

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU ob 20.45: danes, 20. januarja, »Penso che un sogno così...«, nastopa Giuseppe Fiorello; informacije pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664; več na www.teatromonfalcone.it.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.20 - 22.10 »Quo vado?«. Dvorana 2: 17.45 - 20.30 »Revenant - Redivivo«. Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.10 »La corrispondenza«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.20 - 22.10 »Quo vado?«. 18.40 »Vinicio Capossela nel paese dei coppoloni«. Dvorana 2: 17.45 - 21.00 »Revenant - Redivivo«. Dvorana 3: 17.30 »Carol«. 19.50 - 22.15 »Creed - Nato per combattere«. Dvorana 4: 17.30 »Il Piccolo principe«. 20.20 »Vinicio Capossela nel paese dei coppoloni«. 22.10 »La grande scommessa«.

Dvorana 5: 17.50 - 20.00 - 22.10 »La corrispondenza«.

DANES V NOVI GORICI
V KULTURNEM DOMU 19.00 »BoB - Balancing on the Border / Iskanje ravnovesja na meji« (Mednarodna študentska filmska delavnica Visoke šole za umetnost UNG, projekcija filmov s pogovorom).

Koncerti

SKRD JEZERO vabi na koncert božičnih pesmi »Pozdrav novemu letu« v soboto, 23. januarja, ob 20. uri v cer-

kvi Sv. Martina v Doberdobu. Nastopajo otroški zbor Veseljaki, moški zbor Skala, ženska vokalna skupina Jezero, orkester kitar glasbene šole Emil Komel in kvartet flavt Glasbene matice.

Čestitke

Otroški jok in smeh po hiši bo donel, saj MIRA se je rodila, Danie-lo, Roberta in bratca Janija razveselila. Iskreno čestitamo in voščimo veliko zdravja, veselja in obilo srečnih trenutkov! KD Briški grič

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB vabi na informativne sestanke za vpis v vrte: danes, 20. januarja, ob 17. uri Barčica v Romjanu (Ul. Capitello); v ponedeljek, 25. januarja, Čira Čara v Sovodnjah ob 16.30 in Živ Žav na Vrhu ob 18. uri. Dan odprtih vrat v otroškem vrtcu Črček v Doberdobu bo v torek, 2. februarja, od 10.30 do 11.30. Informacije po tel. 0481-78009.

PRISLUHNEMO POUKU - DANES SMO OTROCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, da prisluhnejo pouku v vrtcih: Mavrica v Bračanu danes, 20. januarja, od 10.30 do 11.30; Ringaraja v Ul. Brolo v Gorici v četrtek, 21. januarja, od 10.30 do 11.30; Kekec v Števerjanu v petek, 22. januarja, od 10.30 do 11.30; Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v sredo, 27. januarja, od 10.30 do 11.30; Pikapolonica v Pevmi v četrtek, 28. januarja, od 10.30 do 11.30.

PRISLUHNEMO POUKU - DANES SMO UČENCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, da prisluhnejo pouku v šolah: Župančič, Ul. Brolo v Gorici v torek, 26. januarja, in v sredo, 27. januarja, od 8.30 do 9.30 (predhodna najava v vrtcu Ringaraja).

DNEVI ODPRTIH VRAT - OTROŠKI VRTCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi na dneve odprtih vrat starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca: Kekec v Števerjanu v četrtek, 21. januarja, ob 17. uri; Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v torek, 26. januarja, ob 17. uri; Pikapolonica v Pevmi v sredo, 27. januarja, ob 17. uri.

AD FORMANDUM vabi na dan odprtih vrat Gostinske šole v petek, 22. ja-

nuarja, od 14. do 16. ure v hotelu Best Western Palace (Korzo Italia 63 v Gorici). Obiskovalci bodo spoznali didaktične in izobraževalne aktivnosti Gostinske šole predvsem pa triletni program poklicnega izobraževanja in usposabljanja Gostinski delavec, s katerim lahko pridobijo potrdilo o poklicni usposobljenosti za kuharja ali natakarkarja. Starši in dijaki bodo imeli priložnost, da spoznajo dejavnost Gostinske šole, da si ogledajo učilnice in laboratorije, spoznajo učno osebje in pridobijo dodatne informacije o izobraževalni ponudbi za šolsko leto 2016-2017.

TEČAJ ANGLEŠČINE ZA UČENCE 1. IN 2. RAZREDA OSNOVNE ŠOLE bo potekal ob sredah, od 17. do 18. ure, od 17. februarja do 11. maja v Dijaškem domu v Gorici. Cena za celoten tečaj je 45 evrov. Informacije in vpisovanje do zasedbe mest po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

Izleti

PD RUPA-PEČ vabi na vsakoletni izlet od 23. do 29. avgusta na Nizozemsko in Flandrijo; informacije in vpisovanje do konca februarja po tel. 0481-882285 (Ivo Kovic).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo enodnevni avtobusni izlet v soboto, 5. marca, ob praznovanju dneva žena v Istro, Grožnjan, Motovun, Livado in Vodnjan, kjer bo kosilo; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78000 (gostilna Peric), 0481-78398 (trgovina Mila) in 380-4203829 (Miloš) do 20. februarja oz. do zasedbe mest.

SPDG prireja v nedeljo, 31. januarja, izlet na Kojko (1303 m). Informativni sestane bo v četrtek, 28. januarja, ob 19. uri na društvenem sedežu; informacije in prijave: andrej@spdg.eu in tel. 320-14237112 (Andrej).

Obvestila

SKRD »A. PAGLAVEC« iz Podgore sklicuje izredni občni zbor v torek, 26. januarja, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu na društvenem sedežu v Ul. 4 Novembre 39 v Podgori. Na dnevnem redu bodo imenovanje predsednika izrednega občnega zbora, poročilo o društvenem delovanju v letih 2014-2015, stanje društvenega sedeža, volitve novega odbora oz. sklep o prenehanju delovanja društva, razno.

VZPI-ANPI DOBERDOB vabi člane na občni zbor sekcije Jože Srebrnič v soboto, 23. januarja, ob 16. uri v prostorih KD Jezero v Doberdobu.

VZPI - ANPI sekcija Štandrež, obvešča da bo redni občni zbor v soboto, 23. januarja, ob 17.00 v prvem in ob 17.30 v drugem sklicu v domu A. Budal, Ul. Montello 9 v Štandrežu.

VZPI-ANPI SOVODNJE-RUPA-PEČ-GABRJE sklicuje občni zbor sekcije v soboto, 23. januarja, ob 17. uri v dvorani Antonije Kosič Pavletič kulturnega društva Skala v Gabrjah. Na dnevnem redu poročilo tajnika in blagajnika, izvolitev novega odbora, razno.

SKGZ obvešča člane deželnega sveta, da bo seja v ponedeljek, 25. januarja 2016, ob 19. uri v dvorani Kulturnega doma Jožef Češcut v Sovodnjah (Prvomajska ul. 73).

Prireditve

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 20. januarja, ob 18. uri Lucia Fiorenzato predstavila svojo knjigo »Risolvere le cinque ferite«.

V NOVI GORICI v prostorih Medgeneracijskega središča, Gradnikove brigade 33, bo danes, 20. januarja, s pričetkom ob 13.30 potpisno predavanje Nade Pisk »Po Sloveniji«.

SKD SKALA GABRJE v sodelovanju s krožkom Krut prireja v petek, 22. januarja, ob 20. uri na sedežu društva v Gabrjah srečanje z naslovom »Zdravo prehranjevanje v štirih letnih časih«. Srečanje bo vodila Marija Merljak, svetovalka na področju zdrave prehrane, avtorica knjig in člankov, predavateljica in vodja delavnic, radijski glas in televizijski obraz.

KD DANICA vabi na proslavo ob dnevu slovenske kulture z naslovom »Čas begunstva« v soboto, 23. januarja, ob 20. uri v ŠKC Danica na Vrhu. Program bodo oblikovali Vili Princič s predstavitev knjige »V Brucku taborišču 1915-1918«, ŽPZ Danica, otroška in mladinska skupina Danica. Večer bo priložnost za poravnava društvene članarine.

SREČANJA Z AVTORJI V SOVODENJSKI KNJIŽNICI: v torek, 2. februarja, ob 18. uri bo Ferruccio Tassin orisal zgodovino taborišča v Visu.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Anna Elena Dumitriu iz splošne bolnišnice v cerkev pri Madonini in na glavno pokopališče; 11.00, Giuseppe Suligoj iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražcah in na glavno pokopališče.

DANES V GRADIŠČU: 10.00, Emilia Marchi vd. Visintin (iz bolnišnice v

Palmanovi) v cerkvi Sv. Valeriana in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 11.00, Adriano Fadi (ob 10.50 iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev.

DANES V TURJAKU: 12.15, Faustina Musina vd. Rovis (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V VILEŠU: 11.00, Zita Marizza vd. Bernardis v cerkvi in na pokopališču.

Zapustila nas je najina draga mama

Amalija Devetak (Malka)

Žalostno vest sporočata

sinova Karlo in Ivo z družinama

Pokojnica bo ležala v četrtek od 8.30 v goriški kapeli Sv. Justa, sledil bo pogreb v cerkvi na Vrhu ob 9.30.

Ob težki izgubi drage mame
Amalije izrekajo Karlu Devetaku
in družini iskreno sožalje

Adriano Turco in vsi sodelavci
agencije Unipol

Ob težki izgubi drage mame
Amalije izreka Karlu Devetaku
in družini globoko sožalje

Slovenska kulturno-gospodarska
zveza

Predsednik, člani Upravnega
in Nadzornega sveta,
ravnateljstvo in uslužbenci
Banca Popolare di Cividale

izrekajo podpredsedniku
Karlu Devetaku iskreno sožalje
ob izgubi drage mame Amalije.

Ob izgubi drage mame Malke
izrekajo Karlu in Ivu Devetaku
ter ostalim svojem iskreno sožalje

Kulturni dom v Gorici,
Šz Dom (Gorica) in člani
kulturne zadruga Maja

Ob izgubi drage mame
izrekajo Karlu Devetaku in svojem
občuteno sožalje

uprava, nadzorni svet in kolektiv
KB1909

O NAŠEM TRENUTKU Je multikulturalnost mrtev družbeni načrt?

ACE MERMOLJA

Leta 1996 sem napisal spremno besedo k slovenski izdaji knjige Alexa Langerja »Odločitev za sožitje.« Knjigo smo predstavili na pobudi ZSKD »Kdo je drugi?« v Mielu. Tako sem prišel v stik z delom južnotiroškega evropskega poslanca, mirovnika in enega izmed ustanoviteljev italijanske stranke Zelenih. Bil je tudi med evropskimi voditelji mirovnštva in gibanj zelenih, ki so bila še posebno močna v Nemčiji.

Langer je tragično umrl leta 1995 in močno ga je pretresla prav balkanska vojna z množičnimi poboji, ki so jih povzročala etnična sovražstva med narodi nekdanje Jugoslavije. Na Balkanu je videl smrt lastnih načrtov o sožitju med narodi. Slovenski prevod Langerjeve knjige »Odločitev za sožitje« ni imel v Sloveniji nobenega odmeva, saj je bil sam središnji pojem dela, to je multikulturalnost, nezaželena tematika v komaj na narodni osnovi osamosvojeni Sloveniji.

Langer je svoje življenske, politične in intelektualne izkušnje nabiral ob napetih odnosih med južnotiroško nemško večino-manjšino in italijanskim delom prebivalstva. Za nekdanjo MSI je bil Bocen s Trstom simbolno mesto. Podobna trenja na kontaktnih točkah med Slovenci in Italijani sem doživljal v Trstu in še prej v Gorici. Po Langerju sem se odločil, da se v vprašnje multikulturalnosti in multietničnosti poglabim in o njem pišem.

Malce nesrečno dogodivščino sem pričel v svojih kolumnah na Primorskem dnevniku in bil kmalu deležen številnih kritik. Kljub temu sem nadaljeval s pisanjem in branjem. Segel sem po nekaterih znamenitih avtorjih, ki so pisali o narodnem vprašanju ter se seznanjal z raznimi tezami o multikulturalnih družbah. Nastala je celo novinarsko napisana knjiga, s katero sem požel nekaj uničujočih kritik. Menim, da sem si s svojo akcijo škodil.

Vseeno pa sem pisal o etničnih sporih in alternativno multikulturalno politiko na ozemljih, kjer živijo avtohtone in zgodovinske manjšine, kot so slovenska, nemška, francoska itd. Danes bi moral bistveno razširiti register zanimanj in opazovanj ter obresti svetove, ki jih ne poznam.

S tem ne želim trditi, da so se vsa trenja med zgodovinskimi manjšinami in večinami, ki bivajo na istem ozemlju ali v isti državi, povsem zgledila. Pomislimo le na Kurde v Turčiji, na Katalonce v Španiji, na ostre probleme, ki nastajajo v Ukrajini in v Čečeniji in dobimo eksplozivno sliko. Sam Balkan je s svojimi nestabilnimi državami križišče vsemogočih prepletov: migracijskih, terorističnih, mafijskih in drugih. Je celo nevarnejši od morja, kjer barke z migranti zlahka opaziš na radarjih. Kaj vse gre po Balkanu, pa ne vemo. Vemo le to, da se naglo postavljajo žice, ki jih posnemajo tudi na severu Evrope, kar uničuje idejo o svobodnem pretoku ljudi in blaga. Balkanska zgodba pa nas privede k temu, kar bi moral k svojim razmišljanjem o multikulturalnosti dodati.

Vojne, terorizem v srcu Evrope in na sredozemskem delu Afrike in na Vzhodu, migracijski tokovi, mrtvi na morju in zemlji, ksenofobna in verska sovražstva, skratka, vse to, kar nam dnevno prinaša kronika, nas nujno

postavijo pod vprašanje, če je neko sožitje med različnimi ljudmi (po barvi kože, po kulturi, veri, navadah itd.) sploh možno, ali pa je v resnici edino realistično graditi od Langerja zasvoražene etnične kletke. Skratka, so bili predlogi o multikulturalni politiki, o sožitju, o interkulturalnih procesih in o integraciji (pojem je silno zagoneten) le fantazme in sanje? Je sobivanje različnih nemogoče?

Nekateri primeri nam, kljub mnogim kritičnim točkam, dokazujejo, da je neko osnovno sobivanje možno. Ko so leta 1776 proglasili osamosvojitve Amerike, je slednja štela kakih tri milijone in pol priseljenih belopolnih prebivalcev (odšeti so domorodci), danes so ZDA država s 300 milijoni prebivalcev. Gre v bistvu za priseljence različnih narodov in etnij, ki sooblikujejo najmočnejšo državo na svetu. Priseljeniška je Južna Amerika, priseljeniški sta Kanada in Avstralija, ki sta prebredli hujše medetnične spore. Omeniti bi moral še druge države, a ni to namen.

Dejansko je sedanje žarišče novih etničnih, verskih in drugačnih sporov Evropa. Tu, bolj kot drugod, se »kopičijo« migranti, na Evropo ciljajo teroristične skupine, po Evropi se spletajo radikalizmi in kot instiktivni odgovor nanje novi domači fašizmi. Sredozemlje je morje tisočih mrtvih, Balkan je pot beguncev, orožja, mamila, teroristov, žihadistov, Daesha in drugih. Na ruskih mejah in v prostoru nekdanje SZ pokajo streli in umirajo ljudje. V tem smislu je Amerika veliko bolj izolirana in manj občutljiva, čeprav je vojaško in drugače odlično prisotna po vsej zemeljski obli.

Nikjer drugje kot v Evropi pa se ne postavlja temeljno vprašanje o možnosti sožitja, o multikulturalni, multietnični in večverski politiki. Ne posamezne države in niti Evropska unija nimata vsaj rahlo skupnega stališča. V nacionalnih državah se rojevajo posamezni odgovori na vprašanja, glede na to, kdo kje prevladuje.

Konec koncev si je stara Evropa pred stoletij izmislila sodobno državo, nato pa "valuto brez države" (evro), a še za svoj denar ni znala najti trdnejše osnove. Kaj šele, da bi našla politične odgovore na vprašanja sožitja, sprejemanja in integracije.

GUMIN - Zdravstveno podjetje za severno Furlanijo

Na novi spletni strani tudi slovenski jezik

Praktične informacije še v furlanščini in nemščini

GUMIN - Na prenovljeni spletni strani zdravstvenega podjetja za severno in srednjo Furlanijo (v območje sodi Kanalska dolina) so tudi informacije v slovenščini. Da se je to zgodilo je najbolj zaslužna voditeljica pristojnega urada Olga Passera, večjezično spletno stran (ob slovenščini sta tudi furlanščina in nemščina) financirajo s prispevki iz državnih in deželnih zakonov. Za večjezične spletne informacije - slovenščino najdemo na www.ass3.sanita.fvg.it/sl - skrbijo referenti posameznih jezikovnih »okenc«, med katerimi je tudi Slovenec Alen Carli, sicer izvedenec za socialno komuniciranje.

Zdravstveno podjetje, ki ima sedež v Gumini, je že od nekdaj občutljivo do večjezičnosti, ki je na tistem območju precej razširjena. Podjetje, ob večjezični spletni strani in jezikovnih uradih v guminski bolnišnici, izvaja tudi komunikacijski načrt, ki sloni na poznavanju in širjenju manjšinskih jezikov. To mora priti do izraza v zdravstvu in njegovih storitvah ter službah, po možnosti tudi v bolnišnicah. V Gumini si prizadevajo za spodbujanje zdravstvene vzgoje v manjšinskih jezikih, ki ima za cilj ustvarjanje direktne in razumljive vsakodnevnega kontakta s prebivalstvom.

Pobudniki prenovljene spletne strani se trudijo tudi za video posnetke v manjšinskih jezikih. Posnetki so neke vrste vodnik po službah in storitvah zdravstvenega podjetja, veliko pozornost pa namenijo informacijam in nasvetom na področju zdravstvene prepreževanja. (st)

Spletne informacije v slovenskem jeziku

ALEN CARLI

»Ljudje morajo vedeti, da sploh obstajamo«

GUMIN - »Vsak začetek je zahteven in naporen, s časom pa bo urad za slovenski jezik v guminski bolnišnici gotovo izpolnjeval svoje poslanstvo.« V to je prepričan Alen Carli (na sliki), vodja slovenskega jezikovnega urada (t.z. okenca) v bolnišnici v Gumini, ki »pokriva« območje severovzhodne Furlanije, Železne in Kanalske doline ter Trbiža. To je jezikovno mešano okolje, kjer sobivajo Furlani, Slovenci in Nemci. Vsi jezikovni uradi (furlanščina, nemščina in slovenščina) delujejo pod okriljem deželnega zdravstvenega podjetja za srednjo in severno Furlanijo.

36-letni Carli, ki je doma iz Slivnega in je v naših športnih krogih poznan kot izvrsten nogometaš, se v Gumini trikrat na teden vozi z vlakom. Slovensko »okence« je za javnost odprto ob ponedeljkih, torkih in četrtek med 9. in 15. uro. Urad v sedanji sestavi posluje od lanskega oktobra, odprli pa so ga že pred leti, na kar so ga zaradi pomanjkanja finančnih sredstev za nekaj časa zaprli. Carli nudi »odjemalcem« ne le informacije v slovenščini o raznih bolnišniških in zdravstvenih storitvah in službah, temveč tudi gradivo z informacijami npr. o cepljenju otrok, preventivi pred boleznimi, ki jih prinašajo klopi itd. Skratka kar bogata in pisana ponudba, ki jo bo Carli v dogovoru z vodstvom zdravstvenega podjetja osebno promoviral zlasti v Kanalski dolini, kjer živi največ Slovencev. »Problem teh uradov je v tem, da večina ljudi ne ve, da sploh obstajajo,« pravi Slivenc.

Carli ima sicer bogate izkušnje s slovenskim jezikom v Furlaniji. V Vidmu že nekaj časa vodi tečaje slovensčine, ki potekajo na pobudo tamkajšnjega občinskega svetnika, sicer priznanega zdravnika Maria Cancianija. Na zadnji tečaj se je vpisalo trideset slušateljev, od katerih ga je 19 uspešno dokončalo. Tudi letos bodo za tečajnike priredili nekajdnevno jezikovno izpopolnjevanje v Sloveniji, Canciani je tudi pobudnik sodelovanja občin Videm in Maribor.

Sandor Tence

PISMA UREDNIŠTVU

Kljub vsemu je še vedno kavalir

Slovenski telednevnik RAI nas je že spet presenetil. Če mora poročati o Silviju Berlusconi, ga počasti zadnje čase s kavalirjem, kar je slišati precej čudno, če že ne kar nerodno. Kakor vsi vemo, je imel bivši predsednik vlade veliko opraviti s sodstvom in sodniki z njim, od tod nastanek in razrast mnenjskega gibanja z zahtevo, da se mu odvzame častni naslov viteza dela. On se kajpak ni dal kar tako in je izstopil iz državne zveze (federacije), ki združuje tovrstne odlikovance, zaradi česar si je razumni del javnosti oddahnil, pač v prepričanju, da se je pretkanec odrekel zavirljivemu odličju. V resnici je šlo za trik, kajti častnemu naslovu se motu proprio odreče z izstopom iz ustreznega viteškega reda, na čelu kategera je državni poglavar, odvzame pa ti ga lahko samo predsednik republike, ki mu preklic odlikovanja predlaga minister za gospodarski razvoj.

Silvio Berlusconi je torej še vedno vitez dela, zato ne razumem, zakaj ga v slovenskem telednevniku državne televizijske hiše tako vztrajno imenujejo z neustrezajočim nazivom kavalir, ki lahko kvečkemu opredeljuje njegov odnos do brhkih in širokogrudnih deklet. Sicer se vprašujem, čemu kavalirski poklon človeku, ki je svojih dni ozmerjal s kujoni vse

politične nasprotnike in sodržavljanje, ki ne razmišljajo tako kakor on. Je pa tudi res, da med razžaljenec ne sodimo vsi.

Kakor kdo, dragi gospodje, kakor kdo.

Drago Gašperlin

Športne kolumne

Spoštovano uredništvo, zelo sem hvaležen za konstruktivne spodbude, ki jih redno prejemamo preko vaše športne priloge s strani določenih kolumnistov; še posebej so le te dobrodošle v kolikor jih pišejo tisti, ki so se doslej izkazali s svojim vsakdanjim naprežanjem, trdim delom v društvih in stalnim trudom v korist naše manjšinske stvarnosti ter so v tem smislu za zgled vsem nam. Seveda je vse to še toliko bolj hvalevredno, če so ti kolumnisti zlati uspešniki iz javnega sektorja, ki iz udobnega fotelja dajejo narodno etične lekcije pokončnosti vsem, potem ko so se v svoji delovni dobi še posebno izkazali zaradi dokaj pogumnih in odločnih potez ter izrazite borbenosti v korist naše narodne skupnosti v Italiji.

Ob koncu še ugotovitev, da v kolikor nihče od nas nima dara nezmotljivosti, postane toliko bolj pomembno spoštovanje vseh tistih, ki skušajo nekaj konkretnega narediti v korist naše skupnosti in se rajše soočajo z vsakdanjimi problemi kot pa z neproduktivnimi polemikami.

Skratka, začnimo pri sebi in pogledimo najprej vase, kaj je vsakdo izmed nas naredil stvarno koristnega za našo skupnost in komaj zatem spodbujamo sogovornike za še bolj uspešno delo, drugače tvegamo, da bomo ostali v spominu širše javnosti predvsem zaradi pisanih kratav.

Livio Semolič

Monografija v Trgovskem domu

V četrtek, 14. januarja 2016 sem se v Gorici udeležil predstavitve monografije »Jezik: sistem, sredstvo in simbol. Identiteta in ideologija med Slovenci v Italiji« avtorice Matejke Grgič. Med mojim posegom me je gospa moderatorica srečanja (imena si žal nisem prepisal) grobo prekinila. Javno protestiram in odklanjam takšno početje. Očitno sem narobe razumel, da smo bili k razpravi povabljeni.

Radivoj Pahor

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Na SP kar 40 ekip?

ZÜRICH - Švicar Gianni Infantino, ki ga kandidira za predsednika Mednarodne nogometne zveze (Fifa), je razkril svoje načrte o organizaciji svetovnega nogometnega prvenstva. Njegov predlog je, da bi bilo na njem 40 ekip, svetovna prvenstva pa bi lahko potekala tudi v več kot dveh državah. Infantino, nekdanji generalni sekretar Evropske nogometne zveze (Uefa) je med drugim predstavil tudi svoj predlog glede organizacije SP, ki bi, tako kot bo leta 2020 potekalo evropsko prvenstvo, potekalo v več državah.

Marko Kump četrti

ADELAIDE - Slovenski kolesar italijanske ekipe Lampre je že na začetku sezone v odlični formi. V prvi etapi prve letošnje preizkušnje svetovne serije, dirke po Avstraliji, je zasedel četrto mesto, po 130,8 kilometra so ga v sprintu premagali le Avstralca Caleb Ewan (Orica GreenEdge) in Mark Renshaw ter Nizozemec Wouter Wipert. Kump, ki kljub številnim zmagam v karieri na dirki te ravni še nikoli ni bil tako dober (zmagal je tudi na lonjerski dirki ZSŠDI), je v skupnem seštevku šesti, za Calebom zaostaja deset sekund.

VATERPOLO - EP Italija izpadla, v Rio de Janiero le preko Trsta

BEOGRAD - Na evropskem prvenstvu v vaterpolu v Beogradu je italijanska moška izbrana vrsta v četrtfinalu izgubila proti Črni gori z 10:7. Sanje, da bi se že v Srbiji uvrstili na olimpijske igre v Rio de Janiero, so se tako razblinile. Še zadnja priložnost bodo »azzurri« imeli aprila v bazenu Bruno Bianchi v Trstu, kjer bodo na predolimpijskem turnirju na razpolago še zadnja štiri razpoložljiva mesta za odhod v Brazilijo. Na ženskem evropskem prvenstvu bodo »azzurre« danes igrale proti Grčiji.

NA TEKMI V VIDMU - Novi stadion Friuli cvet v gumbnici Udineseja

Vesoljska ladja sredi Furlanije

ANA DREV Slovenijo dvignila na noge

Ana Drev je minulo nedeljo na veleslalomu za svetovni pokal v Flachau osvojila drugo mesto za Nemko Viktorio Reburg in s tem postala 22. Slovenka z uvrstitvijo na oder za zmagovalke v svetovnem pokalu. Hkrati je prismočala na 123. stopničke za Slovenijo, prve po Tini Maze v lanski sezoni. V Flachau se je Drevova kljub slabšim pogojem, slabši vidljivosti in sneženju v drugi vožnji, uspešno zoperstavila vsem pastem in zdržala velik pritisk, ki jo je čakal po vodstvu v prvi vožnji.

»S tem drugim mestom lahko rečem, da je zdaj zame precej manj pritiska za prihodnje tekme, ker ko narediš tako dober rezultat, si lahko bolj samozavesten. Pred drugo vožnjo sem si le dejala, ostani mirna, misli na to, kako boš vozila in na koncu se je izšlo za stopničke. Moramo si priznati Viktorija je bila tisti dan res nepremagljiva, sama pa ob sneženju nisem želela tvegati, da bi me spet kje odneslo s proge,« se je tekme v Lienzu spomnila Drevova, kjer je po prvi vožnji prav tako vodila, nato pa v drugi naredila napako in ostala brez uvrstitve.

Šmarčanka je bila ob prihodu v cilj zelo dobre volje. Na 123. startu v svetovnem pokalu, po več kot štirinajstih letih smučanja na najvišji ravni, svoj debi je imela 27. oktobra 2001 na veleslalomu v Söldnu, je doživela krstne stopničke.

Naslednje tekme v tehničnih disciplinah dekleta čakajo v Mariboru, ki bo tekmi za zlato lisico, veleslalom in slalom, gostil čez dva tedna. »Mislim, da bo protokol pred domačo tekmo podoben kot vso sezono, ko je vse dobro potekalo. Zelo sem vesela, da bomo lahko trenirali v Mariboru (Zlata lisica bo 30. in 31. januarja), to je vedno dobrodošlo, da se seznaniš s progo, na kateri tekmuješ, potem pa za zadnji teden pred tekmo še ne vem, kje bomo trenirali,« je dejala Drevova. (STA)

Udinese postaja vse bolj sodobno nogometno društvo, ki po novem lahko razpolaga tudi s svojim stadionom, kar je v tujini skoraj običajno, v Italiji pa razen redkih izjem utopija. Po Juventus in Sassuolo je furlansko društvo šele tretji klub v Italiji, ki lahko razpolaga s svojim objektom, kar bo prineslo nove virove dohodkov društvu, ki je po prihodu družine Pozzo ne samo v Italiji marsikomu za zgled. Sicer krst v novem stadionu ni bil rojen pod srečno zvezdo, saj je Udinese klonil z 0:4, a v furlanskem taboru so dobro vedeli, da bo Juventus zelo trd oreh. Sicer v nedeljo ni prišlo do uradnega odprtja stadiona, ki je še nedokončan v prostorih pod tribunami. Najbrž bo do tega prišlo 24. marca, ko bodo na novem Friuliju odigrali prijateljsko tekmo med Italijo in aktualnimi svetovnimi prvaki Španci.

Družina Pozzo se je več let borila, da bi lahko le zgradila svoj stadion. Nazadnje je le prišlo do pristanka občine, ki je z Udinesejem sklenila pogodbo za 99 letno upravljanje terena, na katerem stoji stadion. Projekt je predvideval ohranitev (in popolno posodobitev) osrednje tribune, medtem ko so preostale tri tribune podrli in jih na novo zgradili tik (na razdalji 5,5 metrov) ob igrišču. In seveda brez ograje, ki bi ločila igrišče od navijačev. Ta del posega je bil vreden okrog 22 milijonov evrov. Nov Friuli je tako postal objekt namenjen izključno spremljanju nogometnih tekem. Izginila je atletska steza, ki je niso itak nikoli uporabljali, pokrite tribune pa omogočajo navijačem, da udobno sledijo tekam tudi v primeru padavin, medtem ko je bil stari stadion, z izjemo osrednje tribune, odkrit. Raznobarvni sedeži so posrečena izbira, saj je pogled na tribune prijeten, tudi ko le te niso polne. Arhitekti so se posebno izkazali pri izbiri zunanega videza stadiona, ki bi ga lahko zamenjali za živostrebno vesoljsko ladjo, ki je pristala sredi Furlanije. Nedeljski sončni žarki so dodatno ovrednotili to izbiro, saj panoi spreminjajo barvo glede na svetlobo oziroma vreme. Seveda je tudi pod tribunami Friuli povsem moderen. Druga faza gradnje stadiona predvideva tudi ureditev notranjih prostorov. Stadion Friuli bo gostil trgovine, fitnes center, diskoteko in seveda muzej, kjer si bodo lahko navijači ogledali vse trofeje kluba.

Kot že rečeno do uradnega odprtja stadiona še ni prišlo, vendar so v nedeljo proti Juventus prve odprle vse štiri tribune, ki sprejmejo 25.141 gledalcev, medtem ko bo lahko za koncerte dobilo mesto še dodatnih 10.000 gledalcev. Manj kot jih je sprejel stari stadion, vendar je nov veliko bolj udoben in primeren za nogometne tekme. Ime stadiona ostaja Friuli, a temu gre dodati še ime glavnega pokrovitelja črna-belih, romunskega proizvajalca avtomobilov Dacia, tako da je po novem popolno ime Stadio Friuli - Dacia Arena. Ime je bilo celo predmet dolge diskusije v Deželnem svetu, kjer je večina, seveda je debata bila vroča posebno med furlanskimi svetniki, nasprotovala komercializaciji in spremembi imena.

Pogled na igrišče videmskega stadiona Friuli z osrednje tribune

ANSA

Na nedeljsko tekmo morajo drugače v taboru Udineseja čimprej pozabiti. Juventus je že po 26 minutah igre pospravil na varno deseto zaporedno prvenstveno zmago (od društvenega rekorda, ki je iz leta 2014, ko je klub treniral Antonio Conte, manjkajo še tri zmage, medtem, ko si absolutni rekord lasti Inter, ki je pod Mancinijevo taktirko v sezoni 2006/2007 zbral kar sedemnajst zaporednih zmag). Stara dama je nadigrala Udinese v vseh pogledih, gotovo pa so Furlane drago stale hude napake posameznikov.

Trener Juventus **Massimiliano Allegri** je po tekmi pohvalil Udinese zaradi stadiona: »Za Udinese bo tak objekt z vseh zornih kotov gotovo pridobitev in obogatitev. Gre za dokaz o društvu, ki uspešno deluje. S športnega vidika treba priznati, da je res prijetno igrati v takem stadionu, posebno ko je poln do zadnjega kotička, saj so gledalci tik ob igrišču.«

Trener Juventus se je v Vidmu celo odpovedal mlademu talentu Pogbaju, ki je celo tekmo spremljal s klopi za rezerve, a to ni nikakor vplivalo na igro črna-belih, ki so zdaj na drugem mestu z dvema točkama zaostanka od Napolija, dvema več od Interja, štirimi več od Fiorentine in kar sedmimi več od naslednjega nasprotnika Rome (Juventus bo sicer že danes igral v Rimu proti Laziu v okviru četrtfinalnih obračunov italijanskega pokala). Za naslov pa so po Allegrijevem mnenju še v igri vse omenjene ekipe: »Točk na razpolago je še 54, mi pa ne smemo gledati na podiranje rekordov, o katerih se že preveč piše in govori, pač pa na to, da zberemo do konca prvenstva tri točke več od Napolija in vsaj isto število točk kot ekipe, ki nam sledijo. Zadovoljen sem, da smo tekmo proti Udineseju končali brez prejetih golov, saj smo jih v prvem delu prejeli petnajst, kar je preveč za ekipo, ki želi vnovič osvojiti naslov.« (I.F.)

fototrip '16

Poslijte svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Gropajsko-padriška odprava se je veselila zmage Petra Prevca na letalnici v avstrijskem Kulmu

TENIS - Australian Open

Nadal že izpadel

MELBOURNE - Na odprtem teniškem prvenstvu Avstralije ni bilo treba dolgo čakati na presenečenje. V prvem krogu je izpadel peti nosilec Španec Rafael Nadal, po petih nizih ga je s 7:6 (6), 4:6, 3:6, 7:6 (4) in 6:2 premagal rojak Fernando Verdasco. Izpadla je tudi druga nosilka Romunka Simona Halep, s 6:4 in 6:3 jo je zaustavila Kitajka Zhang Shuai. Slednja je nasploh prvič nastopila na turnirju za grand slam. Izpadli sta tudi Polona Hercog in Venus Williams.

ROKOMET - Evropsko prvenstvo

Danes odločitev

VROCLAV - Pred slovensko rokometno reprezentanco je zadnja in izjemno pomembna tekma v skupinskem delu evropskega prvenstva na Poljskem. Slovenija bo proti Nemčiji igrala ob 17.15. **Včera, skupina A:** Makedonija - Srbija 27:27, Francija - Poljska 25:31; **skupina B:** Belorusija - Norveška 27:29, Hrvaška - Islandija 37:28 (Srbija in Islandija sta izpadli).

KOŠARKA - Mednarodna košarkarska zveza FIBA je objavila seznam krajev, kjer bodo na sporedu predolimpijskih kvalifikacijskih turnirjih. Enega bo gostila Italija, in sicer Turin od 4. do 9. julija. Druga dva pa bosta v Srbiji in na Filipinih. Za olimpijski nastop se bo potegovalo 17 ekip (tudi Italija). Zreb skupin bo v torek.

Eurocup: EA7 Milano - Klaipeda 79:71.
ODBOJKA - Liga prvakov: Trento - Paok 3:0. Liga prvakini: Calcit Ljubljana - Novara 0:3. Superlega: Monza - Latina 1:3

Pokal: Inter v polfinalu

NEAPELJ - Četrtfinalna tekma državnega nogometnega pokala se je končala z zmago Interja v gosteh proti Napoliju z 2:0 (29. Jovetić, 92. Ljajić). Drevi bo Lazio gostil Juventus (20.45).

ALPSKO SMUČANJE - Drugo mesto v kategoriji mlajših mladink v veleslalomu FIS Race

Vrhunec Katrin Don

Katrin Don obiskuje četrti letnik družboslovnega liceja Slomšek v Trstu

FOTODAMJ@N

Alpska smučarka openske Brdine Katrin Don, ki nastopa z deželno ekipo na FIS Race in FIS National Junior Race tekmah, je včeraj v Cerknem prišla do najboljšega rezultata v karieri: na FIS Race veleslalomu se je uvrstila na absolutno 13. mesto, v kategoriji mlajših mladink (letnice 1998 in 1999) pa je bila 2. (čas 1:53,23). Pred njo se je uvrstila le Hrvatica Lana Zbanškova (skupno 11., čas 1:51,51). »Proga je bila dobro pripravljena in mi je bila pisana na kožo. Smučala sem v redu, čeprav nisem najbolj zadovoljna z drugo vožnjo,« je svoj nastop ocenila Donova, ki je bila seveda izjemno zadovoljna z uvrstitvijo, hkrati pa z mislijo, da usmerjena v današnji veleslalom (vedno v Cerknem).

Že v zadnjih veleslalomih v kraju Chiesa Valmalenca je Donova dokazala, da stopnjuje formo tudi v tej disciplini. Decembra je namreč že osvojila zmago v kategoriji mlajših mladink v slalomu FIS NJR (FIS Race tekme so na jakostni lestvici bolj prestižne in bolj kakovostne od FIS NJR). FIS Race tekme so odprte vsem letnikom in vsem tekmovalkam, ki so na svetovni lestvici Mednarodne smučarske zveze (FIS). Včeraj je na primeru v Cerknem zmagala Belorusinja Marija Škanova (letnik 1989, čas 1:49,46), ki je nastopila tudi na tekmi svetovnega pokala v avstrijskem Flachau. Katrin je bila od Belorusinje počasnejša le za 3,8 sekunde. S tem pa si je smučarka Brdine prislužila 55,70 točke, kar je v veleslalomu njen najboljši rezultat doslej.

Donova se je doslej merila s tekmovalkami, ki so že nastopale in nastopajo v evropskem ter tudi svetovnem pokalu. Na Kreuzbergpassu je na primer zmagala Chiara Costazza, na obeh slalomih v Madesimu pa je bila na obeh slalomih prva Sabrina Fanchini.

Katrin bo že danes spet na smučeh v startni hišici v Cerknem. Jutri in pojutrišnjem pa jo čakata še dva slaloma (FIS Race). Zasedena bo tudi konec tedna: v soboto in v nedeljo sta še na sporedu veleslalom (FIS NJR) na Zoncolanu. (jng)

DELLA MEA - Smučarka kluba Monte Lussari iz Trbiža Lara Della Mea (letnik 1999) je včeraj prvič nastopila v evropskem pokalu v Avstriji. V slalomu se je uvrstila na 54. mesto.

ALPSKO SMUČANJE - U14 v Sappadi

Sinigoieva najbližja stopničkam

Smučarke in smučarji združene ekipe ZSSDI so v nedeljo nastopili na tretji letošnji preizkušnji deželnega koledarja FIS. Na veleslalomu, ki ga je organiziral smučarski klub Cimenti Sci v Sappadi, je pod taktirko trenerja Aleša Severja nastopilo pet smučarjev, ki so člani Brdine, Devina in Mladine. V starostni kategoriji deklic (U14) je za las zgrešila zmagovalni oder Caterina Sinigo (Devin), ki se je morala zadovoljiti s četrtim mestom (čas 1:54,86). Sinigoieva je bila le za dvanajst stotink počasnejša od Martine Polentarutti (Cimenti), ki se je uvrstila na tretje mesto. Zmago je slavila Giorgia Mase (Cai XXX Ottobre, čas 1:51,96). V isti kategoriji je Chiara Valdemarin (Brdina) odstopila. V kategoriji dečkov se je od članov združene tržaške smučarske ekipe najvišje uvrstil Nikola Kerpan (Mladina), ki je bil na koncu 8. (čas 1:57,81). Alan Taučer (Brdina) se je uvrstil na 11. mesto (1:58,72), Enrico Slavich (Devin) pa je bil 19. (2:01,05). Zmagal je Cristian Agostinis (Monte Dauda, 1:52,03). V kategoriji naraščajnikov je slavil zmago Lorenzo Nicoli (Bachmann, čas 1:45,23). Slovenski član kluba Sella Nevea Enrico Rožič je zasedel 9. mesto (1:50,14), medtem ko je bil kriški smučar Mattia Del Latte (Bachmann) 16. (1:51,79). Ivan Sosol (Sci Club 70) je bil s časom 1:52,96 21. Prihodnja tekma bo 31. januarja na Piancavallu.

ŠAH - Zamejska prvaka 2016

Poleg šahovnice tudi ... kitara

Na letošnjem zamejskem šahovskem prvenstvu, ki se je odvijal minuli konec tedna v gledališču Prešeren v Boljuncu, sta se ponovno uveljavila mlada šahista Matej Gruden in Lejla Juretič. Ob zmagovalnih je v trideseterici tekmovalcev vseh starosti merilo šahovske sposobnosti tudi lepo število nižješolcev in višješolcev. Ti niso le dobri šahisti. V prostem času se ukvarjajo z drugimi športi in glasbo.

V ženski konkurenci se je **Lejla Juretič**, letnik 2001, že petkrat okitila z naslovom zamejske prvakinje: »Šah sem začela igrati že v otroških letih s starši. Nato sem obiskovala šahovski krožek v šoli na Proseku, kjer so učitelji opazili mojo nadarjenost. Zatem sem se odločila, da nadaljujem tudi na tekmovalni poti. V prostem času igravam kitaro in igravam odbojko pri Zaletu Sokolu.«

Poleg Juretičeve se je prvenstva udeležila tudi 11-letna srednješolka **Mar-**

Na sobotnem zamejskem šahovskem prvenstvu v Boljuncu je bilo veliko mladih

FOTODAMJ@N

tina Gruden: »Začela sem igrati s svojimi očetom. Še naprej pa obiskujem šahovski krožek na srednji šoli Fran Levstika na Proseku. Vadim karate in kitaro.«

V moški konkurenci je bil zamejski prvak 2016 **Matej Gruden**, 16-letni dijak višje srednje šole Stefan. Po pouku se tudi on posveča kitari, rad pa tudi rekreacijsko plava. »Začel sem prav tako na šolskem krožku v Dolini. Upam, da se bomo s šolo Stefan lepo odrezali na

državni ravni, še prej pa moramo opraviti kvalifikacije, vendar sem optimist. Ležijo mi vse šahovske zvrsti, pred časom sem bolj izstopal na hitropoteznih turnirjih,« je dejal Gruden, ki očitno mu hitropotezni šah še vedno leži. Šah vadi tudi s skupino vrstnikov, med temi tudi z dijakom tretjega letnika trgovskega zavoda Zois **Elio Riccobon**. »Zaradi poškodbe sem opustil atletiko, trenutno se bolj posvečam šahu, kjer imam tudi nekaj zadoščenj,« je še dejal Riccobon.

Dobre uvrstitve je v zadnjih sezonah zbral tudi dijak nižje srednje šole v Doberdobi **Saša Kobal**, ki je letos osvojil naslov v kategoriji U16. Poleg šaha je Kobal (doma iz Jamelj) še odbojkar Vala v kategoriji U15 in tabornik: »V kratkem bi si želel osvojiti naziv moštverskega kandidata. Za naslov mi primanjkuje še nekaj točk v razvrstitvi ELO: 200 v Italiji in 300 v Sloveniji ter 400 na mednarodni ravni.« (mar)

Zarja že drevi

Bazovska Zarja bo drevi ob 20.30 pri Svetem Sergiju (ulica Pettracco) v Trstu igrala zaostalo srečanje proti Isontini. Srečanje so preložili pred desetimi dnevi, ko je bilo bazovsko igrišče zavito v gosto meglo. Zarja, ki je v nedeljo izgubila v Doberdobi 1:0, bo znova igrala z okenjeno postavo. Odsoten bo vratar Castellarin. Pod vprašajem sta nastopa lažje poškodovanih Zucchinija in Tarableja. »Še dobro, da se nam bo znova pridružil Marzini,« je dejal športni vodja Robert Kalc, ki nam je obenem potrdil, da bo Zarja 27. januarja ob 14.00 igrala prijateljsko tekmo z beograjsko Crveno zvezdo. »Zveza nam je prižgala zeleno luč.«

Mitja Stefanc

ŠPORTNA LITERATURA - Klaudio Ndoja

»Vrstniki s pištolami, jaz pa z žogo«

V športu lahko naletimo na nadvse zanimive življenjske zgodbe. Na primer v košarki. In življenjska zgodba Klaudia Ndoje, ki je v nedeljo igral v Trstu z dresom ekipe iz Mantove, je nedvomno presenetljiva. Velja jo vzeti pod drobnogled.

Klaudio Ndoja je leta 1998, pri 12. letu starosti, zapustil domače kraje in se skupaj z nekaterimi prebežniki vkrca na ladjo, ki ga je iz Albanije pripeljala do Apeninskega polotoka. Šele po tej težki izkušnji si je v Italiji postopoma uredil življenje in z leti postal uspešen igralec košarke. O tem pričrta knjiga »La morte è certa, la vita no - La storia di Klaudio Ndoja« (založba Imprimatur), ki so jo prejšnjo soboto predstavili številni publiko v prostorih hotela Palace Suite v tržaškem mestnem središču ob prisotnosti albanskega košarkaša in avtorja knjige Micheleja Petteneja.

Ndoja, ki je bil na predstavitvi omenjene knjige, je občinstvu povedal, da je odločitvi, da zapusti rojstni kraj, botrovala »želja po boljšem življenju«, saj je odrasčal v zelo težkih okoliščinah: »v mestecu, kjer sem odrasčal, so se otroci igrali s pištolami. K sreči mi je nekega dne oče domov prinesel darilo - koš, in sem od tistega dne dalje stalno treniral košarko.«

Kot je zapisano v knjigi, ob prihodu v Italijo se je Ndoji srečala vendarle nasmejnila. V košarki se je izkazal, pri tem mu je pomagala tudi višina (201 cm). Igral je pri ekipi iz Desia, čez nekaj let pa prestopil v višje lige k Orlandini, Scafati, Au-

rori Jesi. Naposled je kot kapetan ekipe iz Brindisija slavil prestop v najvišjo italijansko ligo. Sedaj igra za drugoligaško ekipo »Dinamica« iz Mantove.

Na srečanju so tržaški ljubitelji košarke Ndoji izročili nagrado »Il basket sopra le righe«, ki ima kot cilj promocijo tega športa prek raznoraznih virov. Na podelitvi nagrade so bili prisotni predsednik deželne košarske zveze Giovanni Adami, nekateri trenerji, igralci (na primer tržačan Andrea Pecile), novinarji, predstavniki mestne politike in predsednik tržaške trgovinske zbornice Paoletti. Njim in ostalim prisotnim se je Ndoja iskreno zahvalil ter jim dejal, da je treba dosežke nujno deliti z dragimi osebami, ter dodal: »največja napaka je v pasivnem prilagajanju na realnost, torej takrat, to se zgodi takrat, ko si posameznik ne postavlja uresničljivih ciljev.«

Ndojevo zgodbo, ki lahko jemljemo za dober zgled družbene integracije, osebnega uspeha in dragocene športne kulture, bodo predstavili tudi mlajšim poslušalcem na nekaterih šolah.

